

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

z posúdenia strategického dokumentu

„Územný plán mesta Turany“

číslo: OU-MT-OSZP-2019/000705

vydané **Okresným úradom Martin, odborom starostlivosti o životné prostredie** podľa § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Mesto Turany

2. Identifikačné číslo

00 316 962

3. Adresa sídla

Mestský úrad Turany
Osloboditeľov 83/91
038 53 Turany

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Dušan Novysedlák
primátor mesta Turany
Mestský úrad Turany, Osloboditeľov 83/91, 038 53 Turany
Tel. č: 043 42 92 400
E-mail: turany@turany.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Územný plán mesta Turany

2. Charakter

Územný plán mesta Turany (ďalej len „ÚPN-M Turany“) je strategickým dokumentom s miestnym dosahom.

Mesto Turany má v súčasnosti platnú územnoplánovaciu dokumentáciu, Územný plán sídelného útvaru Turany (ďalej len „ÚPN-SÚ Turany“), vypracovaný v roku 1994 a schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Turanoch č. 1/14/1994 zo 14. 11. 1994.

Návrhový rok ÚPN-SÚ Turany bol stanovený v dvoch etapách, do roku 2005 a do roku 2020.

V roku 2010 bol vypracovaný ÚPN-SÚ Turany - Zmeny a doplnky č. 1 (ďalej len „ÚPN-SÚ Turany ZaD č. 1“) schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Turanoch č. A/1 z 28. 04. 2010.

V súčasnosti platný ÚPN-SÚ Turany nezodpovedá požiadavkám platných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku územného plánovania. Predovšetkým nie je spracovaný pre celé územie mesta tak, ako je to ustanovené v § 11 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“ alebo „stavebný zákon“) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 55/2001 Z. z.“). Okrem iného od doby vypracovania a schválenia ÚPN-SÚ Turany bola napr. upresnená trasa a dopravné riešenie diaľnice D1, ktorá vedie cez územie mesta Turany.

Na základe uvedených skutočností vrátane toho, že od schválenia ÚPN-SÚ v roku 1994 uplynulo 22 rokov, pristúpilo mesto Turany k obstaraniu nového územného plánu mesta.

Dôvodom pre obstarávanie nového Územného plánu mesta Turany (ďalej len „ÚPN-M Turany“), je zosúladienie územnoplánovacej dokumentácie s platnými všeobecne záväznými predpismi v oblasti územného plánovania najmä zákona č. 50/1976 Zb. a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. a so skutočným stavom a ďalším rozvojom územia mesta Turany.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom ÚPN-M Turany je riešiť optimálne možnosti rozvoja územia mesta Turany a jeho koordinovaného funkčného usporiadania na základe zhodnotenia súčasného stavu územia a známych výhľadov, požiadaviek a rozvojových tendencií z hľadiska urbanistického, krajinného a z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia, vrátane priemetu legislatívnej ochrany.

Nový ÚPN-M Turany bude po schválení zastupiteľstvom mesta základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie mesta Turany. Bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia mesta, súlad záujmov a činností ovplyvňujúcich územný rozvoj mesta, životné prostredie a ekologickú stabilitu a stanoví záväzné regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

4. Stručný opis strategického dokumentu

Hlavným riešiteľom ÚPN-M Turany je Ing. arch. Peter Nezval, autorizovaný architekt, M. Šinského 7, 010 07 Žilina, ateliér: Žitná 13, 010 01 Žilina.

ÚPN-M Turany je vypracovaný v súlade s ustanovením § 11 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (ďalej len „vyhláška MŽP SR č. 55/2001 Z. z.“), v členení na textovú a grafickú časť.

Textová časť

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 Úvod

A.2 Dôvody obstarania ÚPN-M Turany

A.3 Hlavné ciele rozvoja územia

A.4 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu

A.5 Údaje o súlade riešenia so zadaním

A.6 Výsledky variantných riešení

A.7 Súpis použitých územnoplánovacích podkladov a iných podkladov

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

B.1 Vymedzenie riešeného územia

B.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

B.3 Základne demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady

B.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

B.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

B.6 Návrh funkčného využitia územia

B.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie

B.8 Vymedzenie zastavaného územia mesta

B.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

B.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, civilnej ochrany pred povodňami

B.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny a návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt

B.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

B.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

B.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

B.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

B.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

B.17 Celkové hodnotenie koncepcie navrhovaného riešenia

B.18 Návrh regulatívov územného rozvoja, návrh záväzných častí

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Grafická časť

Výkres širších vzťahov

M 1 : 50 000

Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS

M 1 : 10 000

Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia

M 1 : 10 000

Výkres riešenia verejného technického vybavenia

M 1 : 10 000

Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

M 1 : 10 000

Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny

M 1 : 10 000

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

A) na národnej úrovni

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska a jej zmeny a doplnky č. 1
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (2015)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, MDVRR 2014

Záverečné stanovisko č. OU-MT-OSZP-2019/000705

B) na regionálnej úrovni

- ÚPN - VÚC Žilinského kraja, 1998 v znení zmien a doplnkov
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 - 2020
- Územný generel cestovného ruchu Žilinského kraja, 2008
- Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja, 2014

C) na lokálnej úrovni

- Územný plán sídelného útvaru Turany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Turany na roky 2015 - 2023

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

Obstarávateľom strategického dokumentu ÚPN-M Turany je Mesto Turany, schvaľujúcim orgánom je Mesto Turany - mestské zastupiteľstvo.

Príslušným orgánom pre proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „príslušný orgán“). Posudzovanie bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“).

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava a schvaľovanie strategického dokumentu začali prípravnými prácami a budú ukončené schválením strategického dokumentu Mestským zastupiteľstvom mesta Turany.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu:

Prípravné práce (zverejnenie oznámenia o začatí obstarávania, sústredenie podkladov)	06/2016
Prieskumy a rozbor (ako samostatný elaborát, vypracovanie Krajinno-ekologického plánu - ďalej len „KEP“)	11/2016
Zadanie (schválené uznesením zastupiteľstva mesta Turany - uznesenie č. 05/2017)	02/2017
Vypracovanie konceptu riešenia ÚPN-M Turany	05/2017
Posúdenie ÚPN-M Turany z hľadiska vplyvu na ŽP	2018
Vypracovanie správy o hodnotení	10/2018
Verejné prerokovanie	01/2019
Vypracovanie odborného posudku	02/2019
Vydanie záverečného stanoviska	4/2019
Dopracovanie ÚPN-M Turany podľa výsledkov posudzovania	
Schválenie ÚPN-M Turany obecným zastupiteľstvom	

2. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Mesto Turany - mestské zastupiteľstvo

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta Turany o schválení ÚPN-M Turany

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Turany o záväzných častiach ÚPN-M Turany

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ vypracovala podľa prílohy č. 5 zákona a podľa určeného rozsahu hodnotenia spoločnosť ENPRO Consult, s. r. o., Martinengova 4, 811 02 Bratislava.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Posúdenie správy o hodnotení prebiehalo nasledovne:

- Obstarávateľ, mesto Turany, predložil listom č. 1768/18 z dňa 26. 11. 2018 príslušnému orgánu podľa § 9 ods. 6 zákona správu o hodnotení spolu s konceptom v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát a zároveň zverejnil uvedené dokumenty na webovom sídle obce.
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie po obdržaní úplnej správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu oznámil obstarávateľovi adresu, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti a bezodkladne vyzval obstarávateľa na zverejnenie informácie spôsobom v mieste obvyklým a zverejnil správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu na webovej stránke MŽP SR <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-mesta-turany> s uvedením adresy, na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti a termínu, do ktorého možno predkladať stanoviská.
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie rozposlal návrh strategického dokumentu, ktorým je ÚPN-M Turany a správu o hodnotení listom č. OU-MT-OSZP-2018/000595 zo dňa 29. 11. 2018 na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, dotknutým obciam a zároveň ich zverejnil na webovom sídle ministerstva <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-mesta-turany>.
- Informácia o možnosti pripomienkovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu bola v obciach zverejnená na úradnej tabuli a na internetových stránkach dotknutých obcí v termínoch: Turany od 05. 12. 2018 do 08. 01. 2019, Sučany od 30. 11. 2018 do 27. 12. 2018, Turčianska Štiavnička od 03. 12. 2018 do 27. 12. 2018, Podhradie od 03. 12. 2018 do 25. 12. 2018, Terchová od 03.12.2018 do 02.01.2019, Belá od 03.12.2018 do 27.12.2018, Krpeľany od 03.12.2018 do 27.12.2018, Šútovo od 03.12.2018 do 27.12.2018.
- Obstarávateľ po zverejnení správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu zabezpečil v spolupráci s OÚ Martin verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, termín a miesto verejného prerokovania oznámil desať dní pred jeho konaním podľa § 11 ods. 4 zákona a zároveň informáciu o jeho konaní zverejnil na svojom webovom sídle. Informáciu o verejnom prerokovaní zaslal obstarávateľ dotknutým orgánom.
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu sa konalo v miestnom kultúrnom stredisku v Turanoch dňa 08.01.2019 o 10,00 hod. Obstarávateľ zabezpečil vyhotovenie záznamu o verejnom prerokovaní podľa § 10 ods. 7 zákona.
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie určil spracovateľa odborného posudku podľa § 13 ods. 4 zákona listom č. OU-MT-OSZP-2019/000705 zo dňa 18. 01. 2019 ENVI-EKO s.r.o., Platanová 3225/2, 010 07 Žilina - právnickú osobu odborne spôsobilú na posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa § 61 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa vyhlasujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie, zapísanú pod č. 70/2016/OPV-PO.

Záverečné stanovisko č. OU-MT-OSZP-2019/000705

V odbornom posudku bola vyhodnotená úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu, stanoviská podľa § 12 zákona, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia, úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia strategického dokumentu a návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Odborný posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V návrhu záverečného stanoviska odborne spôsobilá osoba odporúča prijatie strategického dokumentu „ÚPN-M Turany“ za dodržania podmienok uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ s tým, že ak jednotlivé činnosti obsiahnuté v rámci návrhu uvedeného strategického dokumentu budú podliehať procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné ich vykonať pred ich povolením podľa osobitných predpisov. V ďalšej etape obstarávania územnoplánovacej dokumentácie je možné upravený strategický dokument považovať za environmentálne prijateľný variant za predpokladu úpravy návrhu strategického dokumentu podľa časti VI. „ZÁVERY“, bodu č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Podľa § 12 zákona boli do termínu vypracovania odborného posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie nasledujúce písomné stanoviská (kurzívou pod stanoviskami je uvedené ich vyhodnotenie - vyjadrenie z hľadiska zohľadnenia):

Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, detašované pracovisko Stred (list č. ASMDpS-1-2445/2018 z decembra 2018)

uvádza, že súhlasí so strategickým dokumentom bez pripomienok.

Vyjadrenie

berie sa na vedomie.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR, odbor stratégie a rozvoja (list č. 32278/2018/OSR/95905 z 18. 12. 2018)

posiela nasledujúce stanovisko:

„MDV SR má k Správe o hodnotení ÚPN-M Turany nasledovné požiadavky a pripomienky:

- pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja obcí v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a Správu o hodnotení ÚPN-M Turany zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy, Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Strategickým plánom rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030;
- postupovať v súlade so zákonom č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- postupovať podľa uznesení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- pri zasahovaní navrhovaných lokalít ÚPN-M Turany do ochranného pásma dráhy (OPD - 60 m od osi koľaje), ktoré neslúžia na prevádzku dráhy alebo dopravu po dráhe, podľa § 102 ods. 1 písm. ac), je potrebný súhlas na vykonanie činnosti v ochrannom pásme dráhy;
- v celej Správe o hodnotení ÚPN-M Turany žiadame opraviť číslovanie železničnej trate podľa čísel grafikonových listov v Tabuľkách traťových pomerov Železníc Slovenskej

Záverečné stanovisko č. OU-MT-OSZP-2019/000705

republiky, nakoľko ide o infraštruktúru. Číslo 180 sa používa v cestovných poriadkoch dopravcov, čo nie je z hľadiska infraštruktúry záväzné. Správne by mala byť uvedená trať č. 106, (viď internetovú stránku pre podrobnejšie rozdelenie <https://www.zsr.sk/dopravcovia/infrastruktura/tabulky-traťových-pomerov/>;

- na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- rešpektovať NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 1315/2013 z 11. 12. 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ a NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010. Označenie koridoru TINA alebo koridoru č. Va tak, ako je uvedené v niektorých častiach Správy o hodnotení ÚPN-M Turany, sa už nepoužíva, správne má byť uvedený koridor Rýn - Dunaj (aj jeho tzv. československá vetva), ktorý je súčasťou základnej siete TEN-T (Trans-European Transport Network, tzn. Transeurópska dopravná sieť);
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru, predovšetkým ochranné pásmo železničnej trate č. 106 a diaľnice D1. Upozorňujeme, že železničná trať č. 106 patrí spolu s diaľnicou D1 do koridoru Rýn - Dunaj, ktorý je súčasťou spomínanej základnej siete TEN-T;
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry, predovšetkým trasovanie diaľnice D1 Turany - Hubová;
- dopravné napojenie, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu (pri všetkých navrhovaných objektoch), cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN;
- žiadame opraviť označenie trasy medzinárodného cestného ťahu na TEM 4, keďže ťah TEM 7 uvedený v správe o hodnotení ÚPN-M Turany neprechádza k. ú. mesta;
- v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie žiadame neuvádzať, podľa ktorých presných noriem a predpisov sa projektuje. Rovnako požadujeme neuvádzať stavebné kategórie pozemných komunikácií. Uvedené informácie možno ponechať len ako odporúčané v smernej časti územnoplánovacej dokumentácie;
- pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“). Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania (resp. ubytovania), v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné pre elimináciu negatívnych účinkov dopravy navrhnúť protihlukové opatrenia a zaviazat' investorov tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hladín hluku podľa vyhlášky MZ SR. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
- obzvlášť upozorňujeme, že pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie, požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k cestnej komunikácii

a dráhe (a doprave na nich) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami ustanovenými vyhláškou MZ SR a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška MZ SR;

- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky SR;
- cyklistické trasy žiadame umiestňovať mimo telesa diaľnice a cesty I. triedy. Upozorňujeme, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 135/961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov je v cestných ochranných pásmach zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Príslušný správny orgán (pre diaľnice a rýchlostné cesty MDV SR) povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom;
- v navrhovanom a výhľadovom období je potrebné zohľadniť využitie rieky Váh na rekreačnú plavbu a podporovať vybudovanie zariadení pre vodnú turistiku.

Vyjadrenie

Pripomienky a požiadavky uvedené v tomto stanovisku sa prevažne týkajú vypracovania posudzovaného strategického dokumentu. Stanovisko bude poskytnuté spracovateľovi ÚPN-M Turany, ktorý opodstatnené pripomienky zohľadní pri jeho dopracovaní. Časť pripomienok je všeobecného, časť formálneho charakteru a časť požiadaviek bola v koncepte zohľadnená už v rámci vypracovania konceptu.

Krajský pamiatkový úrad Žilina (list č. KPUZA-2018/17273-4/102069/DUN z 27. 12. 2018)

vydáva nasledujúce záväzné stanovisko:

Požiadavky z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom sú upravené v ÚPD časť „10. Kultúrne pamiatky a pozoruhodnosti“, v časti „11. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky“ a v časti „12. Vplyvy na archeologické náleziská“ (strany 87 - 88 a 105).

V uvedenej časti ÚPD sa z hľadiska ochrany pamiatkového fondu nevyskytujú nepresné konštatovania, preto Krajský pamiatkový úrad Žilina nemá k spracovanému hodnoteniu strategického dokumentu žiadne pripomienky.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy. Vzhľadom k tomu, že Krajský pamiatkový úrad Žilina nie je z technických dôvodov schopný vykonať tento právny úkon elektronicky, postupuje podľa § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyjadrenie

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obvodný banský úrad v Prievidzi (list č. 1230-2879/2018 z 07. 12. 2018)

dáva na vedomie, že podľa § 1 písm. b) vyhlášky MH SR č. 333/1996 Z. z. je miestne príslušným orgánom štátnej správy OBÚ Banská Bystrica, ktorému podanie vo veci „Územného plánu mesta Turany“ postupuje.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici (list č. 1283-3175/2018 z 18. 12. 2018)

vydáva nasledujúce záväzné stanovisko:

OBÚ v Banskej Bystrici neeviduje v katastrálnom území Turany žiadne chránené ložiskové územie a ani dobývací priestor. OBÚ v Banskej Bystrici k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ nemá pripomienky.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (list č. HŽP 2018/02505 z 20. 12. 2018)

Z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva nemá k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ pripomienky.

Z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok je potrebné komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacich vykonávacích predpisov - platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva, ako aj podmienky uvedené v odbornom stanovisku ku „Konceptu Územného plánu mesta Turany“ vydaného príslušným orgánom verejného zdravotníctva.

Vyjadrenie

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-MT-OCDPK-2018/016521 zo 14. 12. 2018)

uvádza, že nakoľko katastrálnym územím Turany prechádza cesta III. triedy, OÚ Martin, OCDPK požaduje rešpektovať prípadné plánované aktivity Správy ciest Žilinského samosprávneho kraja vo veciach cesty III. triedy. OÚ Martin, OCDPK k návrhu nemá pripomienky za predpokladu dodržania a rešpektovania zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, nadradenej ÚPD VÚC Žilinského samosprávneho kraja. Všetky požiadavky žiadame rešpektovať v plnom rozsahu a následne zapracovať do návrhu Územného plánu mesta Turany.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie. Rešpektovať sa budú všetky súvisiace a opodstatnené požiadavky.

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-ZA-OCDPK-2019/005346/2/POL zo 04. 01. 2019)

uvádza, že preskúmal predložený rozsah hodnotenia pre strategický dokument územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Turany“.

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, vykonávajúci pôsobnosť cestného správneho orgánu vo veciach ciest 1. triedy vzal rozsah hodnotenia vplyvu strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ na vedomie bez pripomienok, pričom akékoľvek zámery vo vzťahu k pozemnej komunikácii I/18, ktorá prechádza katastrálnym územím mesta Turany, je potrebné konzultovať s jej správcom - Slovenskou správou ciest, Investičná výstavba a správa ciest Žilina.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát (list č. OU-ZA-OCDPK-2018/044688/2/SUR z 11. 12. 2018)

konštatuje:

K ÚPN-M bol už na základe žiadosti mesta Turany zo dňa 12. 10. 2018 tunajším úradom udelený súhlas č. OU-ZA-OOP6-2018/038737-2/SUR dňa 26. 10. 2018 s budúcim možným použitím PP na stavebné a iné zámery podľa § 13 zákona NR SR č. 220/2004 Z. z. (viď príloha). Vzhľadom na túto skutočnosť tunajší úrad nemá k predmetnej správe žiadne pripomienky.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie. Uvedené stanovisko sa týkalo udelenia súhlasu podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. s budúcim použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery v k. ú. Turany v rámci ÚPN-M Turany.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy (list č. OU-MT-OSZP-2019/003296 zo 04. 01. 2019)

súhlasí za podmienky, že vodné plochy vzniknuté po ťažbe štrku a pieskov budú využívané iba v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom MŽP SR, v ktorom sú ustanovené podrobnosti o inom použití podzemných vôd, o výkone starostlivosti o odkryté podzemné vody a o následnom vodohospodárskom využití priestoru ložiska.

Vyjadrenie

Akceptuje sa.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-MT-OSZP-2018/016510 zo 14. 12. 2018)

na základe posúdenia predloženého materiálu (st.: SPRÁVA o hodnotení strategického dokumentu, E.I.A.), zároveň po konzultácii so zasielateľom, k predmetu zaslania - správe o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ust. § 12 ods. 1 tohto zákona uvádza nasledovné:

K Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre obstarávateľa (detto vyššie) nemáme pripomienky.

Vyjadrenie

Akceptuje sa.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia (list č. OU-MT-OSZP-2018/016559 z 12. 12. 2018)

uvádza nasledujúce stanovisko:

Vzhľadom k tomu, že v strategickom dokumente „Územný plán mesta Turany - správa o hodnotení strategického dokumentu“ sú zapracované podmienky a požiadavky na ochranu ovzdušia, k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor (list č. OU-MT-PLO-2018/016414-MEC-P zo 04. 12. 2018) z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy nemá pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine (list č. ORHZ-MT/1223-001/2018 zo 17. 12. 2018) z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie

Berie sa na vedomie.

Marcel Slávik (predseda ZDS) - E-mail z 30. 11. 2018

(doslovný prepis požiadaviek - vyjadrenie k jednotlivým bodom je uvedené kurzívou)

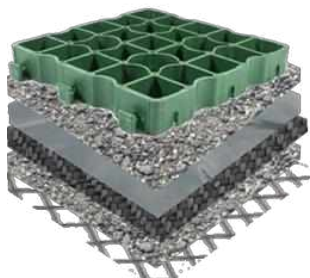
K predstavenému strategickému dokumentu „Územný plán mesta Turany“ máme nasledovné pripomienky, ktorých spracovanie a výsledky žiadame zapracovať do záväznej časti územného plánu:

1. Žiadame podrobne rozpracovať v textovej aj v grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008, TP 10/2008.
2. Žiadame doplniť dopravno - kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky).
3. Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti.
4. Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110.
5. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk.
6. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa pozemné komunikácie budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej a cestnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravy a vzhľadom na ochranu životného prostredia. Navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, technických predpisov a objektívne zistených výsledkov výskumu a vývoja v cestnej infraštruktúre. Na zabezpečenie uvedených úloh ministerstvo v súlade s metodickým pokynom MP 38/2016 schvaľuje a vydáva technické predpisy rezortu, ktoré usmerňujú prácu investorov, projektantov a zhotoviteľov v rôznych oblastiach (činnostiach) cestnej infraštruktúry. Technické predpisy rezortu sú zverejňované v plnotextovom znení na webovom sídle Slovenskej správy ciest - www.ssc.sk/sk/Technicke-predpisy-rezortu.ssc. Žiadame rešpektovať Technicko-kvalitatívne podmienky MDVRR SR, časť 9 - Kryty chodníkov a iných plôch z dlažby, Technické podmienky projektovania odvodňovacích zariadení na cestných komunikáciách ako aj ostatné spomínané technické predpisy v plnom rozsahu.
7. V prípade nevyhnutnosti povrchových státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľného zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území, viď informačný materiál Národnej recyklačnej agentúry SR www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf. Tieto materiály spĺňajú technické predpisy definované v predchádzajúcom bode týchto pripomienok.

- recyklovaná plastová vegetačná tvárnica vysypaná kamennou drťou fr. 8 - 16
- kamenivo fr. 0-4 tr.A

- geotextília netkaná protiropná
- separačná geotextília (podľa potreby; hydroizolačná a vyspádovaná do ORL)
- hutnené drvené kamenivo fr. 0-4, tr.A
- hutnené drvené kamenivo fr. 0-63, tr.A; výstužná geomreža

8. Žiadame spracovať Dokument starostlivosti o dreviny, Dokument miestneho územného systému ekologickej stability podľa 69 ods. 1 písm. g) zákona OPK č. 543/2002 Z.z. a ich zapracovanie ako súčasť záväznej časti predmetného strategického dokumentu.
 9. Žiadame dôsledne uplatňovať strategický dokument Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorého uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.
- **Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie:** v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolupôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.
 - **Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:**
 - Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest
 - Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní otvorov
 - Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
 - Zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam
 - Zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam. Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
 - **Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:** Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
 - **Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:** Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody.

- **Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:** • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú, zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí.
10. Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie sa s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle § 3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob, ako sa daná problematika vyrieši, je na rozhodnutí navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti odporúčame realizáciu tzv. dažďových záhrad.

11. Opatrenia podľa bodu 9 a 10 tohto vyjadrenia žiadame zapracovať do záväznej časti predmetného strategického dokumentu.
12. Žiadame dôsledne uplatňovať a zapracovať Program odpadového hospodárstva SR do záväznej časti predmetného strategického dokumentu.
13. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
- komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou,
 - kovov označeného červenou farbou
 - papiera označeného modrou farbou
 - skla označeného zelenou farbou
 - plastov označeného žltou farbou
 - bio odpadu označeného hnedou farbou.

14. Žiadame, aby súčasťou verejných priestorov a architektonického stvárnenia verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.
15. Výber stvárnenia a aj konkrétneho autora diela podľa bodu 14 bude predmetom obstarávania resp. súťaže, ktorá má spĺňať minimálne nasledovné charakteristiky: - otvorená súťaž, o ktorej sa dozvie relevantný okruh potenciálnych autorov; - zverejnenie na webstránke projektu; - vo výberovej komisii bude zástupca investora, - architekt spracúvajúci projektovú dokumentáciu, zástupca mestskej aj miestnej samosprávy, zástupca zainteresovanej verejnosti a predstaviteľ akademickej umeleckej obce; - investor bude rešpektovať výsledok tejto súťaže; - dielo rešpektuje charakter a obsah stavby, priestoru, v ktorom sa umiestni ako aj charakter danej lokality.
16. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Minimálne štandardy vybavenosti obcí, Bratislava 2010 (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemie-planovanie/metodicke-usmernenie-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>).
17. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2> Zabezpečiť ochranu zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
18. Žiadame dôsledne dodržiavať zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z.
19. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.

Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle § 7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. sa rozhodlo o posudzovaní strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ podľa tohto zákona; v takomto prípade žiadame naše pripomienky v podmienkach záverečného stanoviska akceptovať.

V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie jednotlivých bodov nášho vyjadrenia do záväznej časti strategického dokumentu a toto zapracovanie určiť ako podmienku vydaného rozhodnutia.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle § 25a Správneho poriadku a § 17 ods. 1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nezasielať.

Vyjadrenie

Stanovisko Združenia domových samospráv z Bratislavy je len ďalšou kópiou stanoviska, ktoré ZDS predkladá denne (s použitím klávesy Ctrl/c a Ctrl/v) k jednotlivým činnostiam, ktoré sa zverejnia na webovej stránke www.enviroportal.sk, bez ohľadu na ich charakter, rozsah a lokalizáciu navrhovanej činnosti či jej zmeny. Pravdepodobne v dôsledku veľkého zaneprázdnenia si nevšimne ani skutočnosť, že predmetom posudzovania nie je navrhovaná činnosť, ani stavba, ale strategický dokument, a preto pripomienky uvedené v skopírovanom stanovisku nesúvisia s posudzovaným dokumentom.

Záverečné stanovisko č. OU-MT-OSZP-2019/000705

Požiadavky uvedené v závere stanoviska sa rovnako netýkajú procesu posudzovania strategického dokumentu -proces posudzovania sa nevykonáva podľa zákona o správnom konaní a z tohto procesu sa žiadne „rozhodnutie“ nevykonáva.

Predkladateľ stanoviska požaduje posudzovanie strategického dokumentu - zrejme ani nepostrehol, že na vyjadrenie bola predložená správa o hodnotení, v ktorej je zdokumentovaný výsledok posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Mesto Turany, mestský úrad (list č. 1857/18 z 19. 12. 2018)

posiela nasledujúce stanovisko k pripomienkam a námietkam Združenia domových samospráv k strategickému dokumentu „Územný plán mesta Turany“:

Predseda Združenia domových samospráv p. Slávik sa v úvode opiera o ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. a v závere svojho stanoviska uvádza: „Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle § 7 .ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. sa rozhodlo o posudzovaní strategického dokumentu Územný plán mesta Turany podľa tohto zákona.“ a ďalej uvádza „V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov strategického dokumentu Územný plán mesta Turany na životné prostredie podľa zákona.

Z uvedeného textu je zrejmé, že p. Slávik neuplatnil stanovisko k Správe o hodnotení strategického dokumentu podľa § 12, ale uplatnil stanovisko k zisťovaciemu konaniu, ktoré bolo vykonané už v roku 2017 a požaduje vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ktoré prerokovávaním Správy o hodnotení strategického dokumentu v súčasnosti práve prebieha. Ergo jeho požiadavke bolo vyhovené rozhodnutím OÚ podľa § 7 zákona č. 24/2006 Z. z. už v roku 2017, kedy bol podľa § 8 stanovený aj rozsah hodnotenia strategického dokumentu.

Vyjadrenie

So stanoviskom mesta Turany možno jednoznačne súhlasiť.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie návrhu strategického dokumentu ÚPN-M Turany a správy o hodnotení sa konalo na základe oznámenia mesta Turany o verejnom prerokovaní zo dňa 18. 12. 2018, ktorým bola prizvaná na verejné prerokovanie verejnosť a dotknuté orgány, v miestnom kultúrnom stredisku v Turanoch 09. 01. 2019.

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnilo osem osôb:

- za obstarávateľa - Ing. Dušan Novysedlák - primátor mesta; Ing. Jozef Piecka - zástupca mesta Turany - stavebný úrad;
- za dotknuté orgány - Ing. arch. Mária Zaymusová - Úrad ŽSK - oddelenie stratégie regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia; Ing. arch. Mária Krajčová - Okresný úrad Žilina - odbor výstavby a bytovej politiky; Ing. Jana Václavíková - Okresný úrad Martin - odbor starostlivosti o životné prostredie, ŠVS; Mgr. František Rybárik a Ing. Ľubomír Turan - Okresný úrad Martin - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Bc. Vladimír Kubík - Okresný úrad Martin - odbor krízového riadenia;
- za verejnosť - Mgr. Zuzana Lackovičová, Ing. Miroslav Blahušiak.

Z neúčasti na verejnom prerokovaní sa ospravedlnili:

- obstarávateľ strategického dokumentu Ing. arch. J. Burian
- MDV SR, ktoré zároveň uviedlo, že k správe vypracovalo dňa 18. 12. 2018 stanovisko č. 32278/2018/OSR/95905, ktoré žiadajú rešpektovať.

Po oboznámení prítomných s podkladmi verejného prerokovania, sa prítomní zástupcovia Okresného úradu Martin, odboru dopravy a pozemných komunikácií zaujímali o novo navrhované miestne komunikácie a ich napojenie na cestu I/18. K navrhovanej komunikácii,

umiestnenej súdežne pozdlž potoka Studenec, ktorou sa zabezpečí prístup do priemyselnej časti mesta a do južnej časti mesta, nemali námietky a požiadavky.

Mgr. Zuzana Lackovičová sa informovala o biokoridore, ktorý je vyznačený v územnom pláne v časti katastrálneho územia mesta Hrabiny, Do mlynísk a Na močiari.

Za Okresný úrad Martin, OSŽP- ŠVS, Ing. J. Václavíková, predložila písomné stanovisko OU-MT-OSZP-2019/003296, v ktorom ŠVS súhlasí so správou za podmienky, že vodné plochy vzniknuté po ťažbe štrku a štrkopieskov budú využívané iba v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom MŽP SR, v ktorom sú ustanovené podrobnosti o inom použití podzemných vôd, o výkone starostlivosti o odkryté podzemné vody a o následnom vodohospodárskom využití priestoru ložiska.

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie správy o hodnotení uvádza: návrh rozvoja riešeného územia uvedený v posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany je z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predloženom znení po zapracovaní navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV. správy o hodnotení a po zohľadnení opodstatnených pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vyplývajúcich z písomných stanovísk k správe o hodnotení a ku konceptu ÚPN-M Turany a zo záverov z verejného prerokovania.

Nakoľko už neboli vznesené žiadne pripomienky k posudzovanému strategickému dokumentu, verejné prerokovanie bolo ukončené.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Podľa § 8 stavebného zákona územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Z uvedeného vyplýva, že hodnotenie vplyvov na životné prostredie je súčasťou vypracovania územnoplánovacej dokumentácie a nie oddelený proces. Už pri vypracovaní územnoplánovacej dokumentácie sa musia brať do úvahy všetky aspekty súvisiace s ochranou a tvorbou životného prostredia v riešenom území. Spracovateľ konceptu ÚPN-M Turany v podstatnej miere túto skutočnosť v prevažnej miere akceptoval.

Navrhované riešenie strategického dokumentu nepredpokladá žiadne závažné negatívne environmentálne vplyvy. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych záťaží definuje v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V priebehu posudzovania vplyvov strategického dokumentu boli identifikované nasledujúce predpokladané vplyvy na životné prostredie:

Vplyvy na obyvateľstvo

V riešenom území žilo k 31. 12. 2017 celkom 4 275 obyvateľov, hustota osídlenia obyvateľstvom je 91,62 obyvateľov/km². V návrhovom roku 2035 sa podľa konceptu ÚPN-M Turany predpokladá, že na území mesta Turany bude žiť cca 4 450 - 4 600 obyvateľov.

Predložený koncept ÚPN-M Turany, ktorý je predmetom posudzovania, obsahuje návrhy, ktoré majú zlepšiť kvalitu životného prostredia na území mesta Turany a zvýšiť pohodu a kvalitu života obyvateľom mesta a jeho návštevníkom. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti bývania, dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych, šport a rekreáciu a súbor návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

V koncepte UPN-M Turany sa nenavrhujú také nové činnosti a riešenia, ktoré by vytvárali riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady

alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia a to ani v kumulácii s existujúcimi a povolenými činnosťami v riešenom území.

Rozvoj plôch určených na bývanie bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zvýšenie počtu bytov a zároveň skvalitnenie úrovne bývania.

Vytvorenie nových plôch pre priemysel a skladové hospodárstvo bude mať pozitívny vplyv na stabilizáciu obyvateľstva, ekonomickú činnosť v meste i v mikroregióne.

Jedným z najväčších environmentálnych problémov v zastavanom území mesta Turany v súčasnosti a pravdepodobne i v budúcnosti je hluk a vibrácie, ktorý môže limitovať využitie územia najmä pre obytné a rekreačné účely.

Podľa ustanovení zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí v znení neskorších predpisov hluk vo vonkajšom prostredí je nežiadúci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami, najmä hluk z dopravy na cestných komunikáciách, zo železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti.

Najväčšími zdrojmi hluku a vibrácií v riešenom území je intenzívna cestná doprava po cestách I. triedy (I/18) a III. triedy (III/2133, III/2135, III/2138) a železničná doprava (železničná trať č. 180), ktoré vedú priamo zastavaným územím mesta Turany.

Po sprevádzkovaní úseku diaľnice D1 Dubná Skala - Turany sa podstatná časť dopravy z cesty I/18 odvieďa na diaľnicu, čo má pozitívny vplyv na zníženie emisií hluku z dopravy v okolí cesty I/18. Zároveň sa však presunula produkcia hluku do lokalít, v ktorých sa doteraz tento jav neprejavoval. Na elimináciu hlukovej záťaže boli navrhnuté protihlukové opatrenia v podobe protihlukových stien na obidvoch úsekoch diaľnice D1, ktoré vedú územím mesta Turany, ktorými by sa mala dosiahnuť úroveň hluku podľa platných predpisov. Tento predpoklad je potrebné overiť v rámci poprojektovej analýzy a v prípade, že sa nepotvrdia hodnoty, ktoré boli predpokladané v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie, je potrebné požadovať zosúladenie s platnými právnymi predpismi.

Veľmi výrazné je zaťaženie mesta hlukom a vibráciami v dôsledku premávky na železničnej trati č. 180, ktorá vedie zastavaným územím mesta Turany. So zmenou trasovania uvedenej trate sa neuvažuje. Hluková situácia sa pravdepodobne zlepší až po vykonaní plánovanej rekonštrukcie na železničnej trati č. 180, súčasťou ktorej musia byť, rovnako ako u diaľnice D2, i protihlukové opatrenia.

Dostavba úseku diaľnice D1 Turany - Hubová a modernizácia železničnej trate č. 180 podliehajú posúdeniu vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. (EIA) a boli/budú podmienené realizáciou opatrení na zmiernenie, prípadne odstránenie predpokladaných negatívnych vplyvov okrem iného i na obyvateľstvo v dotknutom území. Preto bude potrebné dôsledne sledovať a požadovať v etape posudzovania, povoľovania a výstavby realizáciu účinných opatrení súvisiacich s ochranou obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií a splnenia požiadaviek vyplývajúcich z príslušných ustanovení vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, u všetkých komunikácií, ktoré vedú zastavaným územím mesta Turany.

Správca pozemnej komunikácie je povinný zabezpečiť vypracovanie strategickej hlukovej mapy pre väčšie pozemné komunikácie mimo aglomerácie, prevádzkovateľ železničnej dráhy pre väčšie železničné dráhy mimo aglomerácie, obec s najväčším počtom obyvateľov v aglomerácii pre územie aglomerácie. Aglomerácia je časť územia, ktorá má viac ako 100 000 obyvateľov. Pre aglomeráciu, súčasťou ktorej je mesto Turany, strategická hluková mapa zatiaľ nie je k dispozícii.

Nové objekty bývania by sa podľa možnosti nemali navrhovať v dosahu nadlimitných hodnôt hluku, čo je v posudzovanom koncepte v maximálne možnej miere dodržané.

Z pohľadu kvality ovzdušia územie mesta Turany nie je zaradené medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia. V širšom okolí je medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia zaradené územie mesta Martin pre znečisťujúcu látku PM10.

Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce je automobilová doprava, predovšetkým tranzitná automobilová doprava, ktorá vedie cez územie mesta a spôsobuje zvyšovanie množstva plynných emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť.

Na území mesta Turany sa v súčasnosti nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, ani v rámci navrhovaného rozvoja mesta podľa posudzovaného konceptu sa s vytváraním nových veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia neuvažuje.

Kvalitu ovzdušia v meste Turany ovplyvňujú tiež diaľkové prenosy znečisťujúcich látok zo vzdialených zdrojov v regióne vrátane cezhraničných. Malými stacionárnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú lokálne kúreniská. Hlavným vykurovacím médiom v nasledujúcom období bude zemný plyn a doplnkovým obnoviteľné zdroje energie.

Podľa zásad a regulatív uvedených v posudzovanom koncepte na území mesta Turany by sa nemali umiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia.

Rekonštrukcia existujúcich ciest (cesty I. triedy, miestne komunikácie, výstavba a rekonštrukcia odstavňových plôch), rekonštrukcia a výstavba účelových komunikácií, výstavba cyklistických chodníkov pozitívne prispieje k zlepšeniu kvality ovzdušia v riešenom území, hlukových pomerov ako i k zníženiu dopravného zaťaženia a zlepšeniu dopravno-bezpečnostnej situácie, nepriamo i zdravia obyvateľstva v riešenom území.

Dobudovanie a rekonštrukcia športových zariadení a výstavba nových rekreačných zariadení bude mať pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva.

Navrhovaný rozvoj obytnej funkcie, prispieje ku skompaktneniu sídla, hlavne v okrajových polohách Jadrovej časti mesta a Urbanizovaných plôch s už existujúcou obytnou výstavbou.

V koncepte ÚPN-M Turany je navrhovaný ďalší rozvoj obytnej funkcie a to v miestnej časti

- Mesto I. (sever) - formou prieluk v existujúcej zástavbe, intenzifikáciou obytných plôch (záhrady), pokračovaním výstavby na východnom okraji, pokračovaním výstavby na západnom okraji, prehodnotením časti plochy navrhovanej na občianske vybavenie, resp. pre polyfunkčné využívanie územia (bývanie + občianske vybavenie);
- Mesto II. (juh) - formou prieluk v existujúcej zástavbe, intenzifikáciou obytných plôch (záhrady), pokračovaním výstavby na východnom okraji v lokalitách Prostredné hony a Brvná;
- Pod Mancovom - formou prieluk v existujúcej zástavbe;
- Černík - formou prieluk v existujúcej zástavbe, intenzifikáciou obytných plôch (záhrady), pokračovaním výstavby na východnom okraji;
- Zábrehy - formou prieluk v existujúcej zástavbe, intenzifikáciou súkromných plôch (záhrady, záhumienky);
- Dielec - formou prieluk v existujúcej zástavbe, intenzifikáciou obytných plôch (záhrady), na malej rozvojovej ploche na západnom (alt. aj východnom okraji tejto miestnej časti).

V navrhovaných obytných plochách, hlavne v m. č. zaradených do Urbanizovaných plôch (mimo Jadrovej časti mesta), sa predpokladá a pripúšťa zmiešané obytno-rekreačné využitie, hlavne v pôvodnej najstaršej obytnej výstavbe, kde môže dochádzať k postupnej prestavbe staršieho už aj často nevyužívaného bytového fondu na súkromné rekreačné objekty (chalupy a víkendové rodinné domy).

V rámci IBV sa pripúšťa polyfunkčné využívanie umiestňovaním neprevládajúcich prevádzok remeselnej výroby a služieb bez hygienicky negatívneho zaťaženia okolitého obytného územia. Pri takomto polyfunkčnom využití by mali prevládať funkcie a služby synergicky pokrývajúce potreby mesta a tiež služby v súvislosti s rozvojom rekreácie, turizmu a cestovného ruchu.

V tejto oblasti je potrebné dôsledne zhodnotiť prevádzky a činnosti, ktoré bude možné umiestniť v rámci IBV, aby tieto nespôsobovali narušenie pohody obyvateľov a aby sa nestali potenciálnym rizikom pre zdravie obyvateľov v ich dosahu.

Pri konkrétnom riešení jednotlivých rozvojových plôch navrhovaných v rámci konceptu ÚPN-M Turany je potrebné dôsledne dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré budú platné v čase realizácie jednotlivých konkrétnych projektov. V prípade zistenia nesúladu s platnými predpismi vykonať v prípade potreby príslušné zmeny a doplnenie ÚPN-M Turany.

Verejnosť bola o strategickom dokumente informovaná i prostredníctvom oznámenia o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Verejnosť bude mať ešte možnosť predloženia pripomienok ku konceptu v etape pripomienkovania správy o hodnotení.

Závery z procesu posudzovania, v ktorom budú zohľadnené opodstatnené pripomienky verejnosti, budú slúžiť ako podklad pre dopracovanie ÚPN-M Turany do konečného návrhu, ktorý bude predložený na schválenie.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov sa závažné negatívne vplyvy ÚPN-M Turany na obyvateľstvo nepredpokladajú. Schválením a následnou realizáciou ÚPN-M Turany sa vytvoria podmienky na zlepšenie kvality zložiek životného prostredia, bezpečnosti obyvateľstva, pre rozvoj ľudských zdrojov, zlepšenie životných podmienok obyvateľov a kvality života v obci.

Vplyvy na horninové prostredie a geomorfologické pomery

Nové funkčné plochy navrhované v koncepte ÚPN-M Turany svojim charakterom, rozsahom a umiestnením by nemali ovplyvniť geomorfologické pomery ani súčasný charakter územia, pokiaľ budú pri ich realizácii dodržané limity a záväzné regulatívy stanovené v posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany.

Realizácia strategického dokumentu by mohla mať vplyv na horninové prostredie pri umiestňovaní objektov súvisiacich s napĺňaním jeho cieľov napr. ubytovacie zariadenia, súvisiaca infraštruktúra, nové priemyselné a športové zariadenia, čo je ale vzhľadom na predpokladaný charakter a rozsah navrhovaných činností málo pravdepodobné.

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany sa nenavrhujú také nové činnosti, u ktorých by bolo možné predpokladať závažné negatívne vplyvy na horninové prostredie.

Všetky zásahy do horninového prostredia a následné sanácie sa musia realizovať len na základe výsledkov podrobného inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu.

Pri umiestňovaní konkrétnych stavieb na navrhovaných funkčných plochách musia byť konkrétne podmienky geologických pomerov na záujmovej lokalite zisťované podrobným inžiniersko-geologickým a hydrogeologickým prieskumom a jeho výsledky je potrebné zohľadňovať pri umiestňovaní a zakladaní stavieb.

Vzhľadom na typ geologického podložia v riešenom území je potrebné zvýšenú pozornosť venovať najmä zosuvom, ktoré môžu byť aktivované dokonca i v dôsledku extrémnych zrážok.

Okrem prirodzených faktorov dôvodom pri aktivovaní svahových pohybov má aj činnosť človeka. Menšie zásahy do svahov pri výstavbe objektov a vrátane súvisiacej infraštruktúry môžu narušiť stabilitu svahu a môžu sa tvoriť maloplošné zosuvy resp. zemné prúdy.

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany sa s problémom zosuvov počíta a sú navrhnuté opatrenia a záväzné regulatívy.

Opatrenia súvisiace so zosuvmi a horninovým prostredím napr.:

- dodržať odporúčania užívania pôdy navrhované v Krajinnéoekologickom pláne (KEP);
- podmieniť výstavbu v území s rizikom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov podrobným inžinierskogeologickým prieskumom a akceptovaním opatrení súvisiacich so zakladaním stavieb v tomto území;

- neumiestňovať výstavbu do území s aktívnymi zosuvmi.

Na predchádzanie predpokladaných vplyvov v oblasti ochrany horninového prostredia sa v návrhu záväzných regulatív uvádza:

- IBV umiestňovať mimo zosuvných území, respektíve podmieniť výstavbu v takýchto územiach podrobným geologickým prieskumom a riadením sa pri výstavbe v tomto území technickými podmienkami stanovenými z tohto geologického prieskumu.

Plochy novej výstavby sú v koncepte ÚPN-M Turany navrhované prevažne mimo plôch aktívnych zosuvov. Na rozvojových plochách IBV v m. č. Černík, do ktorých zasahujú potenciálne zosuvy, je bezpodmienečne potrebné vhodnosť výstavby rodinných domov posúdiť inžinierskogeologickým posudkom.

Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) MŽP SR ako dotknutý orgán štátnej správy sa vyjadruje pri prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie formou stanoviska. Pri územiach so zložitou geologickou stavbou alebo s nepriaznivými inžinierskogeologickými pomermi, ktoré negatívne ovplyvňujú stavebné využitie územia, MŽP SR v stanovisku vymedzí riziká využitia tohto územia.

Na území mesta Turany sa nachádzajú ložiská štrkopieskov a pieskov, ktoré sa využívali a pravdepodobne sa budú využívať okrem iného i pri výstavbe diaľnice D1. Táto skutočnosť je v koncepte ÚPN-O Turany zohľadnená.

Chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory vyhradených nerastov na území mesta Turany Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici neeviduje.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov sa významné negatívne vplyvy ÚPN-M Turany na geomorfologické pomery a horninové prostredie nepredpokladajú.

Vplyvy na klimatické pomery

V koncepte ÚPN-M Turany sa neuvažuje s umiestnením takých činností alebo prevádzok, ktoré by závažne ovplyvnili klimatické pomery v dotknutom území.

Negatívne vplyvy na mikroklimu dotknutého územia môže mať rozširovanie spevnených plôch najmä pri rozširovaní zastavaných plôch pre priemysel a skladové hospodárstvo. Tieto vplyvy bude možné znížiť rozšírením zelených plôch v rámci parkových a sadových úprav v zastavanom území, s ktorými sa v koncepte ÚPN-M Turany uvažuje.

Navrhuje sa zachovanie a doplnenie plôch verejnej zelene v kontakte s ťažiskovým priestorom mesta a po jeho obvode v obytných plochách a na plochách občianskeho vybavenia. V kontakte s navrhovanými plochami výroby je riešená izolačná zeleň, plochy zelene sú doplnené s prihliadnutím na priestorové podmienky aj pri existujúcich areáloch výroby a skladového hospodárstva.

Pri vodných tokoch, tam, kde to umožňujú priestorové pomery, je riešená obnova, doplnenie a rekonštrukcia brehových porastov. V krajinnom priestore je navrhované zachovanie solitérnej a skupinovej vzrastlej zelene. Otázka zelene je i súčasťou návrhu regulatív a záväzných častí ÚPN-M Turany.

V posudzovanom koncepte ÚPN-O Turany sa venuje pozornosť i možným nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy (kapitola B.13.5.16), kde sú uvedené všeobecné opatrenia vyplývajúce zo „Stratégie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“. Tieto opatrenia by bolo vhodné v návrhu ÚPN-M Turany konkretizovať na podmienky riešeného územia k. ú. Turany.

Súčasťou návrhu záväznej časti (Článok 7 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie) je v bode 7 uvedené, že je potrebné akceptovať stratégiu vyplývajúcu z Metodického usmernenia MDVRR SR, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z. 26. 03. 2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu na klimatické pomery záujmového územia sa nepredpokladajú.

Vplyvy na ovzdušie

Na znečisťovaní ovzdušia v riešenom území sa v súčasnosti podieľa doprava (škodliviny z výfukových plynov - NO_x, CO, VOC, SO₂, sekundárna prašnosť) a lokálne kúreniská.

V etape posudzovania strategického dokumentu, ktorým je ÚPN-M Turany, nemožno jednoznačne identifikovať konkrétne vplyvy jeho prijatia a realizácie na ovzdušie, nakoľko v etape ÚPN-M Turany je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie územia, bez technických parametrov konkrétnych činností.

Čo sa týka nových činností, ktoré sa navrhujú v rámci konceptu ÚPN-M Turany v riešenom území, nie sú takého charakteru, že by negatívne ovplyvnili kvalitu ovzdušia v dotknutom území. Naopak, ak sa budú realizovať v súlade s navrhovanými zásadami a regulatívmi, ktoré sú uvedené v koncepte ÚPN-M Turany, prispievajú k zlepšeniu kvality ovzdušia v riešenom území a jeho širšom okolí. V koncepte sa nevymedzujú plochy pre umiestnenie takých nových priemyselných ani poľnohospodárskych prevádzok, ktoré by mohli byť ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia, ani také, ktoré by mohli byť zdrojom obťažujúceho zápachu.

Zabezpečovanie tepla sa navrhuje na báze zemného plynu a obnoviteľných zdrojov (napr. biomasa, teplo zeme, slnečná energia).

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany je otázka ochrany ovzdušia dostatočne riešená a premietnutá do návrhu regulatív a zásad.

Z navrhovaných regulatív možno uviesť napr.:

- neuvažovať s budovaním stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia;
- uvažovať so zemným plynom ako hlavným vykurovacím médiom v meste Turany;
- všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom;
- na území mesta neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia;
- rešpektovať vplyv emisnej záťaže dopravy na okolitú obytnú a rekreačnú výstavbu, vplyv emisnej záťaže z dopravy korigovať výsadbou zelene na plochách izolačnej zelene pozdĺž týchto komunikácií v obytnom a rekreačnom území;
- pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v areáli pôvodnej Dreviny, dôsledne dodržiavať príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, čím sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny;
- potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom domovými zdrojmi tepla s palivovou základňou zemný plyn, v okrajových častiach použiť iné dostupné palivá (napr. na báze dreva);
- pri získavaní energie využívať aj slnečnú energiu a netradičné druhy (napr. teplo zeme - tepelné čerpadlá).

V etape vypracovania a posudzovania strategického dokumentu nie sú k dispozícii konkrétne informácie o zdrojoch znečisťovania ovzdušia. V etape prípravy konkrétnych činností, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty podľa zákona č. 24/2006 Z. z., budú i vplyvy na ovzdušie podrobne vyhodnocované vrátane vplyvov kumulatívnych.

Predpokladané negatívne vplyvy realizácie ÚPN-M Turany nie sú takého charakteru a dosahu, ktoré by boli v rozpore s platnými limitmi v oblasti ochrany ovzdušia.

Vplyvy na vodné pomery

Hlavnými znečisťovateľmi vôd v riešenom území sú v súčasnosti najmä bodové zdroje znečistenia, komunálne odpadové vody vypúšťané do tokov bez čistenia, staré environmentálne záťaže (napr. divoké skládky odpadov v okolí tokov), z plošných zdrojov znečistená voda z povrchového odtoku, najmä z poľnohospodárskej činnosti.

Ovplyvnenie kvality povrchových (najmä malých vodných tokov a vodných plôch) a podzemných vôd môže spôsobiť i absencia dostatočných plôch vymedzených pre statickú dopravu (živelné parkovanie) a umývanie vozidiel.

Koncepcia a záväzné regulatívy navrhované v koncepte ÚPN-M Turany by mali prispieť k zlepšeniu situácie v oblasti vodných pomerov v riešenom území.

Ochraňa povrchových a podzemných vôd sa v koncepte ÚPN-M Turany venuje dostatočná pozornosť.

Navrhuje sa riešenie v oblasti zásobovania pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu, ale i z miestnych a individuálnych zdrojov. Pozornosť je zameraná na odvádzanie a zneškodňovanie splaškových odpadových vôd, ktoré predstavujú jeden z najväčších zdrojov znečisťovania vôd v riešenom území. Navrhuje sa i riešenie nakladania so splaškovými odpadovými vodami v miestnych častiach, ktoré nie sú v dosahu verejnej kanalizácie.

Prijatím a realizáciou ÚPN-M Turany sa predpokladá zníženie a zabránenie vypúšťania splaškových odpadových vôd do miestnych tokov a tým zníženie stupňa ich znečistenia a zlepšenia kvality vody vo Váhu.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať novému potenciálnemu zdroju znečistenia vôd, ktorým budú splachy z diaľnice D1 najmä v zimných mesiacoch a pri topení snehu, z dôvodu posypov vozovky môžu byť zvýšené hodnoty znečisťujúcich látok (BSK₅, mineralizácie, obsahu dusičnanov, amoniaku, vápnika, železa, síranov). V prípade úniku ropných látok môžu byť prekročené limity mikropolutantov (NEL).

Dôležitá je i pravidelná údržba a revitalizácia ostatných úsekov vodných tokov a príľahlého územia týchto tokov, vrátane odstránenia a zabránenia ďalšieho vytvárania divokých skládok v okolí vodných tokov.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať protipovodňovej ochrane územia určeného na umiestnenie nových objektov v inundačnom území rieky Váh a ostatných miestnych tokov. Nové objekty v inundačnom území vodných tokov musia byť posúdené individuálne a navrhnuté v súlade s protipovodňovými opatreniami, odsúhlasené vopred správcom vodného toku a orgánom štátnej vodnej správy. Nové objekty a zariadenia sa nikdy nemajú umiestňovať v územiach, ktoré sú známe z hľadiska potenciálneho povodňového rizika, čo môže ohroziť bezpečnosť a život obyvateľov a zvierat.

Pri realizácii protipovodňových opatrení na vodných tokoch je potrebné prihliadať, aby sa v maximálnej možnej miere zachovala pôvodná morfológia toku bez drastického zásahu do hydrologického režimu tokov a ochrana pôvodnej brehovej vegetácie tokov. Protipovodňové opatrenia je potrebné posúdiť z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. a pri ich realizácii úzko spolupracovať s príslušným orgánom ochrany prírody a krajiny. V plnom rozsahu je potrebné akceptovať opatrenia navrhované v KEP v súvislosti s vodnými tokmi v riešenom území.

V rámci ÚPN-M Turany sa nenavrhujú také nové činnosti ani zariadenia, ktoré by boli významným zdrojom znečistenia vôd (podzemných ani povrchových), ani ktoré by negatívne zasahovali do vodohospodárskych pomerov riešeného územia.

Významným zásahom do vodných pomerov na území mesta Turany môže byť v budúcnosti vodná cesta (zatiaľ vo výhlade), ktorá v každom prípade v rámci jej prípravy a pred jej povolením bude dôsledne posúdená z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných v čase jej prípravy a povoľovania.

Závažné negatívne vplyvy realizácie ÚPN-M Turany na vodné pomery s podmienkou dodržania a realizácie navrhovaných regulatív sa nepredpokladajú. Možno predpokladať, že schválením ÚPN-M Turany sa vytvoria podmienky pre zlepšenie situácie v oblasti vodných pomerov na území mesta Turany.

Negatívne vplyvy realizácie ÚPN-M Turany na povrchové a podzemné vody možno hodnotiť ako málo významné, ktoré je možné zmierniť alebo i odstrániť realizáciou účinných opatrení a rešpektovaním navrhovaných regulatív.

Vplyvy na pôdu

Najväčším negatívnym vplyvom realizácie ÚPN-M Turany na pôdu je návrh na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Navrhovaný rozvoj mesta Turany si vyžiada celkový trvalý záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely 82,86 ha (Variant A), prípadne 92,86 ha (Variant B) vrátane plôch, na ktoré bol daný súhlas v rámci v súčasnosti platného ÚPN-SU Turany. Z celkového záberu poľnohospodárskej pôdy je 72,48 ha (Variant A), prípadne 81,12 ha (Variant B) zaradená podľa prílohy č. 2 NV SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy medzi najkvalitnejšie pozemky na k. ú. Turany. Podľa BPEJ sú najkvalitnejšie pozemky na území mesta Turany zaradené do 5., 6. a 7. stupňa kvality. Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy určené na záber sa v prevažnej miere nachádzajú v priamej nadväznosti na zastavané územie. Plochy záberov najkvalitnejších pôd sú prevažne malej výmery od 0,01 do 0,90 ha. Väčšie ucelené plochy záberu najkvalitnejších pôd sa navrhujú na účely výroby a skladového hospodárstva v lokalitách č. 9 Pod Mancovom a Hrabiny (36,39 ha - 7. stupeň kvality) v oboch variantoch (A, B) a na účely IBV v lokalite č. 12 (7,81 ha - 6. stupeň kvality).

Z pohľadu záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely sa javí prijateľnejší Variant A s menšou výmerou záberu (rozdiel cca 10 ha celkového záberu), ale vzhľadom na umiestnenie týchto pozemkov a ich kvalitu sú obidva varianty z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľné. O konečnom variante môže rozhodnúť orgán ochrany pôdy.

Zábery pre IBV je potrebné riešiť postupne, len po preukázaní skutočnej potreby výstavby novej IBV. Čo sa týka pozemkov navrhovaných na umiestnenie výroby a skladového hospodárstva, navyše plochy vo Variante B (lokalita č. 20 - 8,46 ha) nepatria medzi najkvalitnejšie pôdy na území mesta Turany.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je v koncepte spracovaný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

So záberom lesných pozemkov sa pri rozvoji mesta Turany neuvažuje.

Čo sa týka znečistenia pôdy, v koncepte sa nevyčleňujú plochy na také činnosti, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia a kontaminácie pôd.

Pri návrhu na využívanie územia na účely turistiky (napr. pešia turistika, cykloturistika, bežecké lyžovanie ...) je potrebné brať do úvahy možnosť aktivácie erózie pôdy spôsobenej najmä v rámci živeľnej a neusmernenej letnej turistiky bez existencie značených turistických chodníkov a značených cykloturistických trás. Výstavbou značených turistických chodníkov a cyklotrás umiestnených na základe dôsledného odborného posúdenia je možné potenciálne riziko erózie pôdy podstatne znížiť, ich nevhodné umiestnenie naopak môže prispieť k riziku aktivácie erózie pôdy.

Vplyvy realizácie strategického dokumentu na pôdu možno hodnotiť ako vplyvy významné, najmä z hľadiska trvalých záberov, ale v dôsledku potreby rozvoja mesta nevyhnutné.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Akýkoľvek zásah do prírodného prostredia môže spôsobiť zmeny v biodiverzite priamo dotknutého územia. Dôkazom toho je i súčasný stav z pohľadu zloženia a kvality flóry a fauny a ich biotopov v riešenom území.

Negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy môžu byť priame i nepriame ako sú napr.: zničenie ekosystémov - strata stanovišť rastlinných a živočíšnych druhov v dôsledku výstavby;

vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu mechanizmov a ľudí, čo môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov; fragmentáciu a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry; vytváranie bariéry pre migrujúce živočíchy; rozširovanie inváznych druhov rastlín; zmeny vegetácie a živočíšnych biotopov v okolí dopravných komunikácií a ďalšie.

Výnimkou nie sú ani činnosti súvisiace s turistikou a športom, kedy na exponovaných miestach dochádza napr. k zašliapavaniu vegetácie; šíreniu rastlinných a živočíšnych druhov, ktoré sa v danom území nevyskytovali a boli do územia zavlečené činnosťou človeka; vedomé zavlečenie rastlinných a živočíšnych druhov do miestnych ekosystémov za účelom zvýšenia atraktívnosti miesta (záhrady, parkové úpravy, obory, umelé vodné plochy a pod.).

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany sa ochrane prírody ako celku venuje dostatočná pozornosť. V rámci návrhov a regulatívov obsiahnutých v koncepte ÚPN-M Turany je snaha o revitalizáciu a zachovanie vzácných prírodných biotopov, pre ktoré má i riešené územie veľký potenciál.

Na území mesta Turany sa vyskytujú okrem bežných i vzácné a chránené druhy rastlín a živočíchov, a preto je potrebné rozvíjať aktivity obce s rešpektovaním pravidiel, podmienok a limitov ochrany prírody a tvorby krajiny.

Pri akomkoľvek kontakte s chránenými druhmi rastlín a živočíchov sa musí postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. a vyhlášky č. 24/2003 Z. z.

Z hľadiska zachovania alebo zvýšenia biologickej rozmanitosti v dotknutom území má kľúčový význam dôsledná ochrana prírodných biotopov na lokálnej, regionálnej i nadregionálnej úrovni.

V rámci obstarávania ÚPN-M Turany bol vypracovaný Krajinnoekologický plán (KEP) s konkrétnymi návrhmi na využitie a zmenu doterajšieho využitia územia tak, aby bola obnovená a následne zachovaná ekologická stabilita územia. Krajinnoekologické opatrenia sú v KEP stanovené pre jednotlivé vyčlenené krajinnoekologické komplexy a všeobecne z hľadiska ochrany prírody, ochrany poľnohospodárskej pôdy, ochrany abiotických zložiek, ochrany biotopov, rastlinstva a živočíšstva, ktoré sú aplikovateľné na všetky krajinnoekologické komplexy a celú krajinu. Závery a výstupy KEP boli zohľadnené pri vypracovaní konceptu ÚPN-M Turany.

Vzhľadom na navrhovaný charakter a rozsah rozvoja územia obce sa nepredpokladá závažné ohrozenie druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa vyskytujú v dotknutom a širšom území, vrátane chránených druhov.

Nové lokality výstavby IBV a rekreačných domov sa navrhujú prevažne v priamej nadväznosti na existujúce zastavané lokality.

V rámci konceptu ÚPN-M Turany nie je možné určiť konkrétne negatívne alebo pozitívne vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy. Tieto vplyvy bude možné identifikovať v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., prípadne u malých stavieb v rámci ich prípravy a povoľovania podľa osobitných predpisov, na ktorom sa zúčastňujú i orgány ochrany prírody a krajiny.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ak orgán ochrany prírody a krajiny vo vyjadrení podľa § 9 ods. 1 tohto zákona upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody, ktorý obsahuje okrem iného

- identifikáciu biotopu európskeho významu a biotopu národného významu,
- opis jeho stavu,
- mapové vymedzenie hranice biotopu,
- vymedzenie pozemkov, ak svojím umiestnením a využitím súvisia s realizáciou súboru opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu,

- určenie relatívnej plochy biotopu európskeho významu k výmere toho istého biotopu v rámci príslušného biogeografického regiónu na území SR.

V súvislosti s ochranou flóry, fauny a ich biotopov sú súčasťou záväznej časti konceptu ÚPN-M Turany nasledujúce zásady a regulatívy:

- Rešpektovať biotopy európskeho významu a genofondové lokality v riešenom území, ako aj územia s výskytom cenných druhov živočíchov a rastlín. V prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa zákona č. 543/2002 Z. z.
- Na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu, vylúčiť devastáčné zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity ekosystémov. Zabezpečiť monitoring a následný manažment pre udržanie prirodzeného charakteru jednotlivých ekosystémov systému ekologickej stability a odstraňovať invázne druhy rastlín.
- Inundačné pásma vodných tokov posilniť vegetačnými úpravami v rozsahu a zložení potenciálnych biotopov. Ponechať a chrániť existujúce fragmenty močiarnej a vlhkomilnej vegetácie v kontaktnej aluviálnej nive ako významné refúgiá fauny a flóry.
- Chrániť existujúce a budovať nové plochy sídelnej zelene v zastavanom území mesta. Pri navrhovaných výsadbách verejnej zelene použiť autochtónne druhy drevín a rastlín. Pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.
- Nepripustiť v riešenom území možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární.
- Podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi. Zachovať prirodzený charakter vodných tokov, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu.

Všeobecne možno konštatovať, že predpokladané vplyvy nových aktivít, ktoré sú navrhované v rámci ÚPN-M Turany na faunu, flóru a ich biotopy v dotknutom území, je možné návrhom a realizáciou vhodných kompenzačných a mitigačných opatrení v ich negatívnom pôsobení znížiť na environmentálne prijateľnú mieru.

Vplyvy na krajinu

V navrhovanej urbanistickej kompozícii mesta sa vychádza z pôvodnej urbanistickej štruktúry riešeného územia, ktorá sa len dopĺňa o nové prvky vo vzťahu k jeho priestorovému a funkčnému rozvoju.

Podporuje sa zachovanie špecifického rázu krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry so zohľadnením špecifického prírodného, krajinného a architektonicko-priestorového prostredia tak, ako to vyplýva i zo záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Navrhovaná koncepcia rozvoja mesta Turany uvedená v posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany by nemala spôsobiť závažné negatívne ovplyvnenie krajinnej scenérie a krajinného obrazu. Podstatná časť nových objektov sa umiestňuje na rovinatom teréne, tzn., že nebudú viditeľné z väčšej vzdialenosti.

V ÚPN-M Turany sa venuje zvýšená pozornosť vytvoreniu optimálnych životných podmienok pre bývanie a rekreáciu obyvateľov vrátane súvisiacej infraštruktúry. Nové plochy bývania (IBV, HBV) sa umiestňujú prevažne v nadväznosti na existujúce zastavané územie bez závažných negatívnych vplyvov na okolie a nevytvárajú sa nové zastavané celky v riešenom území, ktoré by negatívne vplývali na krajinnú scenériu a krajinný obraz.

V riešení ÚPN-M Turany má významné postavenie ochrana prírodných prvkov na území mesta a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch verejnej zelene v jeho zastavanom území.

V koncepte sa prihliada na zachovanie existujúcich prírodných prvkov a zelene na území mesta, navrhujú sa nové plochy zelene a rekonštrukcia a doplnenie sprievodnej zelene vodných tokov a cestných komunikácií a sídelnej zelene v rámci zastavaného územia doplnenej o ďalšie plochy v rámci novej zástavby.

Pozitívne môžu krajinu ovplyvniť i citlivo zrealizované nové rekreačné plochy a areály navrhované v koncepte (napr. rekreačný a športový areál Záblatie Turany s využitím rekreačného potenciálu vodných plôch, ktoré vznikli po ťažbe štrkopieskov so zakomponovaním vzrastlej zelene).

Krajinný obraz môžu čiastočne negatívne ovplyvniť navrhované nové plochy výroby a skladového hospodárstva (Pod Mancovom a Hrabiny), ktoré sú z hľadiska celkovej súvislej rozlohy najväčšie (Variant A - 38,55 ha, Variant B - 47,49 ha). Vzhľadom na ich umiestnenie budú viditeľné najmä z cesty I/18, ale najmä časť lokality Hrabiny bude umiestnená oproti vstupu do rekreačného územia Trusalová, a preto bude potrebné klásť veľký dôraz na architektonické stvárnenie priemyselných objektov, na sadové úpravy výrobných plôch a tiež na výber prevádzok, ktoré budú na týchto plochách umiestňované.

Bolo by potrebné v záväznej časti stanoviť limity pre výšku a plošný rozsah priemyselných objektov, aby sa v priemyselnom areáli predišlo výstavbe veľkorozmerných skladových hál, ktoré sú vzhľadom na prírodné danosti riešeného a širšieho územia do tohto prostredia nevhodné. Bolo by tiež potrebné stanoviť koeficient zelene najmä pre priemyselné areály umiestňované na území mesta Turany, vrátane existujúcich.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať architektonickému riešeniu všetkých nových objektov, navrhovaných v rámci koncepcie rozvoja mesta, nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného rázu, čo nie je žiadúce.

Z hľadiska krajinskej štruktúry dôjde z dôvodu realizácie nových navrhovaných objektov k nárastu podielu zastavaných plôch a technických prvkov na úkor poľnohospodárskej pôdy a krajnotvornej zelene, čo je možné zmierniť náhradnou výsadbou zelene. Vzhľadom na charakter a rozsah nových činností nebude tento vplyv závažný.

Negatívne vplyvy realizácie ÚPN-M Turany na krajinu vzhľadom na charakter a rozsah navrhovaných nových činností možno hodnotiť ako málo významné.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Na riešenom území sa podľa RÚSES okresu Martin nachádzajú tieto prvky ÚSES, prípadne ich časti:

Biocentra

biosférické biocentrum (BBc 1 Krivánska Fatra);

regionálne biocentrum (RBc 8 Goľové mláky, RBc 9 Uholníky, RBc 12 Hradisko pri Nolčove - Ráztoka - Majkrabovo);

Biokoridory

nadregionálny biokoridor (NRBk 1 rieka Váh)

regionálny biokoridor (RBk 6 ekotón Krivánskej Fatry, RBk 7 Trusalová - Podhradie, RBk 8 Černík - Kubiancova - Rieka Váh)

Genofondové lokality

- GL5 Mojský grúň – Malý Kriváň, GL6 Pekelník, GL 7 Veľký Kriváň – Chleb, 32 Uholníky, 33 Kubiancovo, 34 Kánovo - Černík, 35 Goľové mláky, 36 Stráne, 37 Hrabinka, 38 Turianske rovne, 39 Hrabiny, 76 Odmúty, 77 Sihot' pri Váhu, 84 Dolný tok Kantorského potoka, 86 Turany - Dlhé, 88 Turany – Brvná, 89 Brvence - Vážiská, 90 Ráztoka, 92 Krpeľany Sihot' III, 93 Váh pri Nolčove, 94 Krpeľany Sihot' II

V koncepte sú v podstatnej miere rešpektované prvky ÚSES na všetkých úrovniach, od nadregionálnych cez regionálne až po miestne. Prvky ÚSES, ktoré sa nachádzajú na riešenom území, sú zakreslené v grafickej časti konceptu. Nepredpokladajú sa závažné negatívne vplyvy na ekosystémy, biotopy a genofondové lokality riešeného územia a navrhujú sa opatrenia na ich revitalizáciu, prípadne udržanie v priaznivom stave.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať pri realizácii protipovodňových opatrení na Váhu a ostatných miestnych tokoch najmä vo vzťahu ku genofondovým lokalitám, ktoré sa na týchto tokoch a v ich dosahu nachádzajú.

Závažné negatívne vplyvy ÚPN-M Turany na prvky ÚSES sa pri akceptovaní navrhovaných opatrení a regulatív nepredpokladajú.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na území mesta Turany sa nachádzajú štyri nehnuteľné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok (kostol sv. Gala s areálom - kostol, kostol sv. Gala s areálom - zvonica, kostol sv. Gala s areálom - prikostolný cintorín, kostol sv. Gala s areálom - ohradný múr).

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany je zahrnutá i ochrana kultúrnych pamiatok a kultúrnych hodnôt na území mesta s upozornením na povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

V súvislosti s urbanistickou kompozíciou riešeného územia sú v záväznej časti konceptu uvedené tieto zásady:

- Hlavnou kompozičnou osou mesta v Jadrovom území je ulica Osloboditeľov, v ťažisku zastavaného intenzívne urbanizovaného územia podporená súbežným tokom potoka Studenec.
- Hlavným ťažiskovým priestorom mesta je priestor vymedzený ulicami Malý Riadok, Komenského, Kollárova a Osloboditeľov s rímskokatolíckym kostolom, evanjelickým kostolom a MsÚ. Ústredným priestorom v rámci ťažiskového priestoru mesta je považovaný priestor medzi Mestským úradom na ulici Osloboditeľov a potokom Studenec s navrhovaným námestím.

Dôležitá je tiež potreba zachovania pôvodného charakteru architektúry kultúrohistorických priestorov s prvkami ľudovej architektúry (architektonické prvky, materiál, úprava okolia objektov i celého sídla), najmä pri rozvoji individuálnej chalupárskej rekreácie.

S podmienkou dodržiavania navrhovaných zásad a regulatívov sa negatívne vplyvy realizácie strategického dokumentu na kultúrne a historické pamiatky nepredpokladajú.

Vplyvy na archeologické náleziská

Podľa Centrálnej evidencie archeologických nálezísk na Slovensku (CEANS) sú na území mesta Turany evidované dve archeologické náleziská:

- Černík – sídlisko
- Na Mohylky – sídlisko púchovskej kultúry

Vzhľadom na historické hodnoty riešeného územia je reálny predpoklad nálezov kultúrnych vrstiev pod terénom, najmä pri zakladaní nových stavieb.

Z uvedeného dôvodu územie dotknuté konkrétnymi stavbami bude podliehať príslušným ustanoveniam zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, čím bude zabezpečený odborný dohľad nad prípadnými archeologickými, či paleontologickými nálezmi. Tieto skutočnosti sú v koncepte v jeho záväznej časti - Zásady a regulatívy zohľadnené (článok 6, bod 14. b), c), d)).

Negatívne vplyvy realizácie strategického dokumentu na archeologické náleziská sa predbežne nepredpokladajú.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území, ktoré je predmetom riešenia ÚPN-M Turany neboli v čase posudzovania známe ani identifikované žiadne paleontologické náleziská, ani nálezy. Jednoznačne však nemožno vylúčiť paleontologické nálezy v sedimentoch na miestach novej výstavby. V prípade ich výskytu je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (§ 38).

Negatívne vplyvy strategického dokumentu na paleontologické náleziská sa predbežne nepredpokladajú.

Iné vplyvy

Iné vplyvy ÚPN-M Turany na dotknuté územia, ako tie, čo boli uvedené v predchádzajúcich kapitolách, sa v etape strategického hodnotenia nepredpokladajú.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

V rámci konceptu UPN-M Turany sa navrhujú nové investičné zámery, ktoré sú zamerané na dobudovanie funkčného a priestorového využívania územia. Ich realizácia môže mať pozitívne alebo negatívne vplyvy; priame, nepriame a kumulatívne vplyvy na životné prostredie, najmä na miestnej, ale aj regionálnej úrovni.

Vplyvy realizácie strategického dokumentu a ich mieru v etape ÚPN-M Turany nie je možné presne určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá bude spĺňať prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z., bude podliehať komplexnému posudzovaniu podľa tretej časti tohto zákona. Prehľad predpokladaných vplyvov nových verejnoprospešných stavieb, pre umiestnenie ktorých sa určuje územie v ÚPN-M Turany, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka: Prehľad predpokladaných vplyvov nových verejnoprospešných stavieb

Číslo	Názov skupiny stavieb	Predpokladané vybrané vplyvy	
		pozitívne	negatívne
1.	Rekonštrukcia existujúcich ciest (cesty I. triedy, miestne komunikácie, výstavba a rekonštrukcia odstavných plôch), rekonštrukcia a výstavba účelových komunikácií na navrhovanú funkčnú triedu a kategóriu.	zlepšenie kvality ovzdušia, zlepšenie hlukovej situácie, zlepšenie bezpečnosti, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	záber pôdy, vplyvy počas výstavby
2.	Výstavba nadradenej dopravnej infraštruktúry (diaľnica D1, vrátane súvisiacich objektov).	zlepšenie kvality ovzdušia, zlepšenie hlukovej situácie, zlepšenie bezpečnosti, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	záber pôdy, vplyvy počas výstavby, vplyvy na krajinu
3.	Modernizácia žel. trate č. 180 vrátane súvisiacich objektov	zlepšenie hlukovej situácie, nepriamy vplyv	vplyvy počas výstavby

Záverečné stanovisko č. OU-MT-OSZP-2019/000705

		na zdravie obyvateľov	
4.	Výstavba chodníkov pre chodcov a pre cyklistov popri exist. komunikáciách	zlepšenie bezpečnosti, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby
5.	Rozšírenie existujúceho vodojemu (650 m ³) o ďalších 650 m ³	zlepšenie podmienok v zásobovaní obyvateľov pitnou vodou, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby
6.	Rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete do nových lokalít územného rozvoja	zlepšenie podmienok v zásobovaní obyvateľov pitnou vodou, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby
7.	Rozšírenie splaškovej kanalizácie do nových lokalít územného rozvoja	vplyvy na zdravie, zníženie znečisťovania vôd	vplyvy počas výstavby
8.	Výstavba malých ČOV v lokalitách mimo dosahu verejnej splaškovej kanalizácie	vplyvy na zdravie, zlepšenie kvality podzemných a povrchových vôd	vplyvy počas výstavby
9.	Protipovodňové opatrenia na rieke Váh	bezpečnosť obyvateľstva a ochrana majetku	vplyvy počas výstavby, možný zásah do brehových porastov a genofond. lokalít
10.	Okružný VN kábel v trase: VN - T34 - T35 - T37 - T2 - T17 – dĺžka cca 2,0 km, VN - T36 - T5 - T22 - dĺžka cca 1,1 km, T1 - T18 - T21 - T3 - T10 - T26 - T25 - VN - dĺžka cca 2,3 km.	zlepšenie podmienok v zásobovaní el. energiou	bez závažných vplyvov
11.	Výstavba trafostaníc v jadre časti mesta T17, T18, T20, T21, T22, T25, T26, T34, T35, T36, T37, T39; v ostatných urbanizovaných plochách mesta T23, T24, T40, T41, v rekreačnom území mesta Trusalová T42 –TS4, TS5, TS6;	zlepšenie podmienok v zásobovaní el. energiou	vplyvy počas výstavby, záber pôdy
12.	Rekonštrukcia súčasných trafostaníc: T1, T3, T4, T5 s osadením väčších transformátorov	zlepšenie podmienok v zásobovaní el. energiou	bez závažných vplyvov

13.	Výstavba NN káblovej a vzdušnej siete	vplyvy na zdravie obyvateľov, vplyvy na vtáky, vplyvy na krajinu	vplyvy počas výstavby, záber pôdy, vplyv na vtáky, vplyv na krajinu
14.	Výstavba VN káblov do rozvojových plôch priemyslu v dĺžke cca 0,9 km, výstavba VN prípojok k trafostaniciam T23 a T39	zlepšenie podmienok v zásobovaní el. energiou	vplyvy počas výstavby, záber pôdy
15.	Demontáž vzdušných VN vedení v území, kde prechádzajú navrhovanej výstavbe v dĺžke cca 2,8 km	vplyvy na vtáky, vplyvy na krajinu	vplyvy počas demontáže, odpady
16.	Rozšírenie STL plynovodnej siete do plôch novej výstavby v celkovej dĺžke cca 7750 m	nepriamy vplyv na kvalitu ovzdušia	vplyvy počas výstavby
17.	Rozšírenie STL siete do 0,4 MPa do plôch s navrhovanou priemyselnou výstavbou v dĺžke cca 1 550 m	nepriamy vplyv na kvalitu ovzdušia	vplyvy počas výstavby
18.	Rozšírenie kapacity RSU na kapacitu 375 Pp	skvalitnenie životných podmienok	vplyvy počas výstavby
19.	Výstavba káblovej m.t.s. do plôch s novou plánovanou zástavbou, a prestavba vzdušnej m.t.s. za káblovú v zemi	skvalitnenie životných podmienok	vplyvy počas výstavby
20.	Modernizácia, resp. kompletná výmena signálu miestneho rozhlasu za signál šírený rádiovou sieťou	skvalitnenie životných podmienok	vplyvy počas výstavby
21.	Výstavba optickej siete káblovej televízie	skvalitnenie životných podmienok	vplyvy počas výstavby
22.	Dobudovanie hlavného športového areálu mesta (absentujúce verejné športové stavby, halové objekty a vonkajšie ihriská a súvisiaca prevádzková a sociálna vybavenosť)	nepriame vplyvy na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby, záber pôdy
23.	Rekonštrukcia a modernizácia športového areálu pri ceste 1/18 s vonkajšími ihriskami pre kolektívne hry a súvisiacou prevádzkovou a sociálnou vybavenosťou	nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby, záber pôdy
24.	Realizácia verejnej športovej vybavenosti v rekreačnom území strediska CR Trusalová	nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	vplyvy počas výstavby, záber pôdy
25.	Realizácia verejnej športovo-rekreačnej	nepriamy vplyv na	vplyvy počas

	vybavenosti a detských ihrísk v rámci rozvojových obytných plôch mesta.	zdravie obyvateľov	výstavby, záber pôdy
26.	Revitalizácia verejných priestranstiev centra mesta	nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov	bez vplyvu
27.	Zriadenie Zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre drobný stavebný odpad, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností	zlepšenie nakladania s odpadmi, zvýšenie triedeného zberu, nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov a kvalitu zložiek životného prostredia	vplyvy počas výstavby
28.	Zriadenie nového cintorína	zlepšenie podmienok pochovávaní	záber pôdy

Realizáciou nových činností navrhovaných v rámci ÚPN-M Turany možno predpokladať predovšetkým pozitívne priame, nepriame a/alebo synergické a kumulatívne vplyvy na životné prostredie.

Realizovaním navrhovaných konkrétnych projektov dôjde na území mesta predovšetkým k významným pozitívnym vplyvom na kvalitu života a zdravotný stav obyvateľov, a to najmä zmenou v oblasti bývania, dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry životného prostredia, rekreácie a cestovného ruchu.

Predpokladá sa, že pri nedôslednom dodržiavaní stanovených regulatív a zásad lokálne môže dôjsť aj k dočasným alebo trvalým negatívnym vplyvom na faunu, flóru a biodiverzitu (napr. zvýšením fragmentácie biotopov alebo vytvorením bariérových efektov), verejné zdravie, pôdu, vodu, ovzdušie, horninové prostredie, a preto bude potrebné už v etape prípravy a povoľovania nových činností prísne vyžadovať ich dodržiavanie ako podmienku pre povolenie nových projektov.

Navrhovaná výstavba IBV, rekreačných a športových zariadení pri necitlivom umiestnení a výstavba objektov nadradenej dopravnej infraštruktúry môže spôsobiť negatívne vizuálne vplyvy na obraz krajiny, zmenu využívania krajiny.

Negatívne vplyvy výstavby nových projektov možno charakterizovať skôr ako dočasné, pozitívne vplyvy možno jednoznačne považovať za trvalé.

Posúdenie navrhovaných opatrení a záväzných regulatív vo vzťahu k princípom a kritériám trvalo udržateľného rozvoja

Cieľom všetkých navrhovaných opatrení a záväzných regulatívov je podľa filozofie územného plánovania posilniť smerovanie rozvoja mesta k trvalo udržateľnému rozvoju.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený tzv. „kontrolný zoznam“ uznávaných princípov a kritérií trvalo udržateľného rozvoja. Ide o tzv. test „udržateľnosti“, ktorým bola posúdená očakávaná miera vplyvu realizácie návrhu ÚPN-M Turany na podporu vybraných princípov a kritérií.

Z tabuľky je zrejmé, že strategický dokument ako celok podporuje princípy a kritériá trvalo udržateľného rozvoja.

Tabuľka: Vyhodnotenie dodržiavania princípov TUR súvisiacich s ÚPN-M Turany

Princíp	Kritérium	Charakteristika a miera vplyvu ÚPN-M Turany
Princíp podpory	ochrana zdravia	Nepriamy významný pozitívny, kumulatívny

rozvoja ľudských zdrojov	optimálny rozvoj ľudských zdrojov	<u>a synergický</u> - zlepšenie kvality zložiek životného prostredia a bezpečnosti obyvateľstva; vytvorenie podmienok pre rozvoj ľudských zdrojov, zlepšenie životných podmienok obyvateľov, dobudovanie infraštruktúry, zlepšenie kvality života.
Princíp ekologický	zachovanie a podpora biodiverzity, vitality a odolnosti ekosystémov	<u>Priamy významný pozitívny</u> - rekonštrukcia a doplnenie ekosystémov; zlepšenie kvality ovzdušia, zlepšenie hlukovej situácie, revitalizácia brehových porastov a verejnej zelene, využívanie obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, biomasa, teplo zeme).
	optimalizácia priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny a zabezpečenie jej stability	
	zachovanie kvality zložiek životného prostredia - minimalizácia negatívnych vplyvov	
	minimalizácia využívania neobnoviteľných zdrojov a využívanie obnoviteľných zdrojov	
Princíp preventívnej opatrnosti	uprednostňovanie preventívnych opatrení pred odstraňovaním nežiadúcich následkov činností	<u>Priamy významný pozitívny</u> - posudzovanie vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z., návrh a realizácia preventívnych opatrení.
Princíp rešpektovania práv a potrieb budúcich generácií	zachovanie možností využívania existujúcich zdrojov	<u>Priamy významný pozitívny kumulatívny a synergický</u> - zachovanie možností využívania existujúcich najmä prírodných zdrojov aj pre budúce generácie a zachovanie rovnosti.
	zachovanie rovnakých práv	
Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity	zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity	<u>Priamy a nepriamy veľmi významný pozitívny</u> - zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity
	podpora miestneho koloritu, ľudovej kultúry a duchovnej atmosféry	
	oživenie tradičných aktivít s citlivým využitím moderných technológií	
Princíp emancipácie a participácie	tvorba pracovných príležitostí a prístup k verejným statkom	<u>Priamy a nepriamy pozitívny</u> - prístup k účasti na rozhodovaní a vytvorenie pracovných príležitostí pre obyvateľov obce.

	a službám	
	účasť obyvateľov obce na rozhodovaní a verejnej kontrole	

Na základe výsledkov hodnotenia možno konštatovať, že akceptovaním regulatívov a realizáciou opatrení navrhovaných v ÚPN-M Turany sa prispeje k zlepšeniu životného prostredia na území mesta Turany.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000) AKO I ĎALŠIE CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Územia chránené podľa osobitných predpisov možno rozdeliť do dvoch základných skupín:

- územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

V ÚPN-M Turany sa rieši územie, na ktorom platí prvý až piaty stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Vplyvy na územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000)

Na riešenom území mesta Turany sa nachádza jedno chránené vtáčie územie (SKCHVU013 Malá Fatra) a dve navrhované územia európskeho významu (SKUEV0252 Malá Fatra, SKUEV0664 Uholníky). Všetky chránené územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000) sa nachádzajú v severnej časti riešeného územia.

Chránené vtáčie územie Malá Fatra zasahuje do severnej časti riešeného územia mesta Turany. V koncepte ÚPN-M Turany sa na CHVÚ, ktoré zasahuje do riešeného územia, nenavrhujú také činnosti, ktoré sú zakázané podľa § 2 vyhlášky MŽP SR č. 2/2011, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Malá Fatra, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia.

Rovnako sa v posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany nenavrhujú činnosti, ktoré by mohli negatívne vplývať na chránené územia európskeho významu.

Územiám Natura 2000 sa v riešenom území venuje dostatočná pozornosť v grafickej a textovej časti i v záväznej časti ÚPN-M Turany.

Závažné negatívne vplyvy strategického dokumentu na územia Natura 2000 sa nepredpokladajú.

Vplyvy na územia národnej sústavy chránených území

Z chránených území národnej sústavy chránených území sa na riešenom území nachádzajú alebo zasahujú:

- NP Malá Fatra (3. stupeň ochrany) a jeho ochranné pásmo (2. stupeň ochrany),
- NPR Chleb (5. stupeň ochrany),
- PR Goľové mláky (4. stupeň ochrany),
- PR Hrabinka (4. stupeň ochrany),
- mokrade – regionálneho významu (Goľové mláky, Staré koryto Váhu); lokálneho významu (Sihot' 2, Sihot' 3, Brvence, Uholníky, Ráztoka 2, Ráztoka 3, Hrabinka),

- prvky ÚSES - biocentrá: BBc1 Krivánska Fatra, RBc 8 Goľové mláky, RBc 9 Uholníky, RBc 12 Hradisko pri Nolčove Ráztoka – Majkrabovo; biokoridory: NRBk 1 Rieka Váh, RBk 6 ekotón Krivánskej Fatry, RBk 7 Trusalová - Podhradie, RBk Černík - Kubiancovo - Rieka Váh; genofondové lokality: GL 5 Mojský Grúň - Malý Kriváň, GL 6 Pekelník, GL 7 Veľký Kriváň - Chleb, GL 32 Uholníky, GL 33 Kubiancovo, GL 34 Kánovo - Černík, GL 35 Goľové mláky, GL 36 Stráne, GL 37 Hrabinka, GL 38 Turianske Rovne, GL 39 Hrabiny, GL 76 Odmúty, GL 77 Sihot' pri Váhu, GL 84 Dolný tok Kantorského potoka, GL 86 Turany - Dlhé, GL 88 Turany - Brvná, GL 89 Brvence Vážiská, GL 90 Ráztoka, GL 92 Krpeľany Sihot' III, GL 93 Váh pri Nolčove, GL 94 Krpeľany Sihot' II a GL 95 Krpeľany Sihot' I.

Na riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. a zapísané v zozname chránených stromov.

- Všetky uvedené chránené územia a spôsob ich ochrany sú v koncepte ÚPN-M Turany zohľadnené - v grafickej časti, v textovej časti i v rámci záväzných regulatívov.

Vplyvy strategického dokumentu na územia národnej sústavy chránených území sa nepredpokladajú.

Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

Vplyvy na CHVO

Severnou časťou riešeného územia vedie južná hranica Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky.

Podľa zákona č. 305/2018 o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa na území CHVO zakazuje

1. stavať alebo rozširovať
 - nové priemyselné zdroje alebo jestvujúce priemyselné zdroje, v ktorých sa vyrábajú alebo na výrobu používajú znečisťujúce látky, s výnimkou rozširovania a prestavby jestvujúcich priemyselných zdrojov, ktorými sa dosiahne účinnejšia ochrana vôd;
 - nové priemyselné zdroje alebo jestvujúce priemyselné zdroje, ktoré produkujú priemyselné odpadové vody obsahujúce prioritné nebezpečné látky;
 - ropovody a iné líniové produktovody na prepravu znečisťujúcich látok;
 - sklady ropných látok s celkovou kapacitou väčšou ako 1 000 m³, v chránenej vodohospodárskej oblasti s celkovou kapacitou väčšou ako 200 m³ a s kapacitou jednotlivých nádrží väčšou ako 50 m³;
 - veterinárne asanačné zariadenia a sanitárne bitúny;
 - stavby veľkokapacitných fariem alebo stavby sústredených menších fariem;
 - stavby hromadnej rekreácie alebo individuálnej rekreácie bez zabezpečenia čistenia komunálnych odpadových vôd,
 - stavby, ktoré si vyžadujú počas výstavby alebo prevádzky aplikáciu znečisťujúcich látok.
2. vykonávať leteckú aplikáciu hnojív, prípravkov na ochranu rastlín a biochemických výrobkov vo vzdialenosti menej ako 50 m od povrchových vôd, odkrytých podzemných vôd a vodných plôch, kde môže dôjsť k znečisteniu alebo ohrozeniu kvality vôd;
3. vykonávať plošné odvodnenie lesných pozemkov v takom rozsahu, ktorým sa narušia vodné pomery v chránenej vodohospodárskej oblasti;
4. odvodňovať poľnohospodárske pozemky vo výmere väčšej ako 50 ha súvislej plochy;
5. ťažiť rašelinu v množstve väčšom ako 500 000 m³ celkovo na jednom mieste;
6. ťažiť nevyhradené nerasty povrchovým spôsobom alebo vykonávať iné zemné práce, ktorými môže dôjsť k odkrytiu súvislej hladiny podzemnej vody;
7. ukladať rádioaktívny odpad.
8. budovať skládky na nebezpečný odpad a zariadenie na zneškodňovanie odpadov;

V koncepte ÚPN-M Turany sa na území CHVO Beskydy a Javorníky, ktoré zasahuje do riešeného územia, nenavrhuje výstavba ani rozšírenie žiadnej z uvedených činností, ktoré sú na území CHVO zakázané. Nepredpokladá sa ani ovplyvnenie CHVO činnosťami, ktoré budú umiestňované na území mesta Turany, mimo tejto chránenej oblasti.

Vplyvy na ochranné pásma vodárenských zdrojov

Do severnej časti katastrálneho územia Turany zasahuje časť ochranného pásma II. stupňa vodárenského zdroja Krivánska Rizňa s výdatnosťou 20 l/s, ktorý je určený pre zásobovanie časti obce Terchová.

V koncepte ÚPN-M Turany sa táto skutočnosť zohľadňuje a nenavrhujú sa na tomto území žiadne zásahy, ktoré by mohli negatívne vplyvať na ochranné pásmo vodárenského zdroja.

Vplyvy na vodárenské vodné toky a vodohospodársky významné toky

Riešeným územím pretekajú: vodohospodársky významné toky: Váh (4-21-01-038), Studenec (4-21-05-008), Krpeliansky kanál (4-21-05-004) a Kantorský potok (4-21-05-010).

Vodárenské vodné toky územím mesta Turany nepretekajú.

Akékoľvek zásahy do vodohospodársky významného toku vrátane odberov povrchovej vody a vypúšťania odpadových vôd do povrchových vôd je potrebné oznámiť správcovi vodohospodársky významného toku podľa príslušných ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať zásahom do rieky Váh v rámci realizácie navrhovaných protipovodňových opatrení v rámci ochrany mesta pred povodňami (pravá strana Váhu km 287,0 - 289,0).

Vplyvy strategického dokumentu na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. sa nepredpokladajú.

Závažné negatívne vplyvy ÚPN-M Turany na územia chránené podľa osobitných predpisov, najmä zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách sa pri dodržaní príslušných zákonných ustanovení a navrhovaných regulatívov a zásad uvedených v posudzovanom koncepte a vzhľadom na charakter a rozsah činností, ktoré sa navrhujú na umiestnenie na riešenom území - nepredpokladajú.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ podľa ustanovení zákona o posudzovaní, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu „Územný plán mesta Turany“ s podmienkou dodržania podmienok uvedených v časti VI. „Závery“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Aj napriek tomu, že to nebolo požadované v určenom rozsahu hodnotenia v koncepte ÚPN-M Turany, ktorý je predmetom posudzovania, sa variantne rieši rozsah rozvoja:

bývania - s väčším a menším rozvojom plôch bývania v m. č. Dielec (územie v kontakte s k. ú. Krpeľany spadajúce do urbanistického priestoru B - Urbanizované plochy);
občianskej vybavenosti - s väčším a menším rozvojom plôch občianskej vybavenosti, resp. pri menšom rozvoji sa pripúšťa využívanie časti územia ako polyfunkčné v m. č. Mesto I. (sever) v lokalite Malé Ziemky (územie spadajúce do urbanistického priestoru A - Jadrová časť mesta);
výroby a skladového hospodárstva - s väčším a menším rozvojom navrhovaných plôch v m. č. Pod Mancovom v lokalite Hrabiny (územie spadajúce do urbanistického priestoru B - Urbanizované plochy).

Posudzované varianty (Variant A, Variant B), ktoré sa líšia len veľkosťou záberu poľnohospodárskej pôdy u troch lokalít, možno považovať z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľné vzhľadom na veľkosť plôch záberu, kvalitu zaberaných pozemkov a ich lokalizáciu. O stanovení definitívneho variantu riešenia môže rozhodnúť mesto po zohľadnení podmienok súhlasu orgánu ochrany pôdy (OÚ Žilina).

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

V posudzovanom koncepte ÚPN-M Turany sú navrhované riešenia a záväzné regulatívy, v rámci ktorých sa okrem iného vytvoria aj podmienky na zmiernenie alebo i odstránenie možných nepriaznivých vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

Návrhy uvedené v koncepte ÚPN-M Turany dávajú predpoklad odstránenia resp. minimalizácie predpokladaných nepriaznivých vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie a významnou mierou podporujú napĺňanie environmentálnych priorít a cieľov, ako aj princípov a kritérií udržateľného rozvoja.

Na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie sa odporúčajú najmä tieto opatrenia:

Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných závažných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie ÚPN-M Turany

- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni konkrétnych činností (projektov) podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená ich environmentálne prijateľná lokalizácia, technická a technologická optimalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov. V prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, zabezpečiť hodnotenie vplyvov na verejné zdravie podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. s jeho následným posúdením príslušným orgánom verejného zdravotníctva.
- Pri rozhodovaní o výbere projektov
 - dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti navrhovaných projektov (môže sa použiť aj test „udržateľnosti“);
 - sledovať vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaných činností;
 - sledovať vyváženosť lokálnych a regionálnych vplyvov projektov s prihliadnutím na cezhraničné vplyvy;
 - zabezpečiť účasť obyvateľstva na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, zástupcami navrhovateľov projektov, samosprávou a verejnosťou;
 - dôsledne dodržiavať princípy ochrany prírody a krajiny;

- sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanou aktivitou vrátane protipožiarnych opatrení.

Na základe analýzy a zhodnotenia požiadaviek súvisiacich zásadných strategických dokumentov a všeobecne záväzných právnych predpisov sa navrhujú doplňujúce odporúčania pre realizáciu navrhovaných opatrení a podporovaných aktivít s cieľom posilniť ich pozitívne vplyvy a vytvoriť lepšie možnosti pre podporu smerovania rozvoja územia mesta Turany k trvalo udržateľnému rozvoju:

- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni konkrétnych činností (projektov) podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená ich environmentálne prijateľná lokalizácia, technická a technologická optimalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov. V prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, zabezpečiť hodnotenie vplyvov na verejné zdravie podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. s jeho následným posúdením príslušným orgánom verejného zdravotníctva.
- Pri rozhodovaní o výbere projektov
 - dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti navrhovaných projektov (môže sa použiť aj test „udržateľnosti“);
 - sledovať vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaných činností;
 - sledovať vyváženosť lokálnych a regionálnych vplyvov projektov s prihliadnutím na cezhraničné vplyvy;
 - zabezpečiť účasť obyvateľstva na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, zástupcami navrhovateľov projektov, samosprávou a verejnosťou;
 - dôsledne dodržiavať princípy ochrany prírody a krajiny;
 - sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanou aktivitou vrátane protipožiarnych opatrení.

Na základe analýzy a zhodnotenia požiadaviek súvisiacich zásadných strategických dokumentov a všeobecne záväzných právnych predpisov sa navrhujú doplňujúce odporúčania pre realizáciu navrhovaných opatrení a podporovaných aktivít s cieľom posilniť ich pozitívne vplyvy a vytvoriť lepšie možnosti pre podporu smerovania rozvoja územia mesta Turany k trvalo udržateľnému rozvoju:

- Zabezpečiť priaznivý stav chránených častí prírody a krajiny vrátane chránených druhov prostredníctvom zapojenia vlastníkov a užívateľov pozemkov aj uplatnením stimulačného opatrenia (napr. finančný príspevok štátu).
- Zosúladiť prístup ochrany prírody, ochrany pred povodňami a ochrany vôd cez integrovaný manažment krajiny.
- Zachovať pôvodné druhy fauny a flóry a ich biotopy s osobitným dôrazom na zabránenie fragmentácie prirodzeného prostredia.
- Rekonštruovať existujúce plochy zelene a udržiavať ich v priaznivom stave.
- Vypracovať stratégiu proti rozširovaniu inváznych druhov a akčný plán, ako invázne druhy rastlín odstraňovať.
- Pri návrhu a realizácii protipovodňových opatrení na Váhu a miestnych tokoch prihliadať, aby sa v maximálnej možnej miere zachovala pôvodná morfológia toku a ochrana pôvodnej brehovej vegetácie tokov a jej rekonštrukcia vrátane doplnenia

brehových porastov. Protipovodňové opatrenia posúdiť z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z.

- Zabezpečiť zníženie znečistenia vody vo vodných tokoch splaškovými odpadovými vodami z miestnych zdrojov zvýšením pripojenia na verejnú kanalizáciu a doriešením nakladania s odpadovými vodami v lokalitách mimo dosahu verejnej kanalizácie.
- V rámci nového POH na obdobie 2016 - 2020 navrhnúť zlepšenie systému nakladania s odpadmi s cieľom zníženia produkcie odpadov/1 obyvateľ obce a zvýšenia podielu triedených odpadov.
- Pre umiestnenie nových objektov prednostne využiť hnedé a zastavané plochy a voľné priestranstvá medzi existujúcimi objektmi v zastavanom území mesta.
- Pri výstavbe nových objektov podporiť zvyšovanie environmentálnej výkonnosti energeticky úsporných budov (napr. izolácia, využitie OZE, zelené strechy, pasívna/solárna konštrukcia, nízkoenergetické stavby a pod.).
- Navrhnúť a realizovať plán budovania náučných chodníkov, náučných lokalít a cyklotrás v riešenom území, aby sa zabránilo živelnému rozvoju turistiky a cestovného ruchu.
- Podporovať realizáciu a využívanie cyklistických trás a cyklistickej dopravy i v zastavanom území obce za účelom dopravného spojenia medzi jednotlivými miestnymi časťami s prihliadnutím na zlepšenie bezpečnostných parametrov.
- Brať ohľad najmä na najcitlivejších účastníkov dopravy (deti a starší obyvatelia), napr. znížením najvyššej prípustnej rýchlosti alebo vytvorením peších zón v zastavanom území mesta.
- Na území mesta neumiestňovať veľkokapacitné objekty (napr. ubytovacie zariadenia, obchodné prevádzky/hypermarkety; športové zariadenia, priemyselné prevádzky a i.), ale zachovať vidiecky a prírode blízky charakter mesta, vzhľadom na jeho lokalizáciu medzi dvoma NP (NP Malá Fatra a NP Veľká Fatra).
- Osobitnú pozornosť zamerať na objem a architektonické riešenie nových objektov, najmä vo výrobnom a sladovom areáli (Pod Mancovom a Hrabiny), nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného rázu, čo v žiadnom prípade nie je žiadúce.
- Pri výstavbe nových energetických vedení prednostne využívať formu káblového vedenia v zemi z dôvodu zníženia negatívneho vplyvu najmä na obyvateľstvo, na vtákov a na krajinu.
- Doriešiť dostatočnú kapacitu a environmentálne prijateľnú statickú dopravu.
- Nepriaznivý vplyv budovania nových spevnených plôch na životné prostredie odstrániť alebo znížiť výsadbou zelene v rámci parkových a sadových úprav s použitím miestnych druhov.
- Pri trvalých záberoch poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.
- Pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v riešenom území dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“), z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení. V prípade potreby vyplývajúcej z hlukovej štúdie vypracovanej odborne spôsobilou osobou realizovať navrhnuté účinné protihlukové opatrenia.

- V rámci poprojektovej analýzy overiť účinnosť realizovaných protihlukových opatrení a v prípade nedodržania predpokladaných hodnôt, ktoré vyplynú z procesu posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z., požadovať zosúladienie s platnými predpismi.
- Venovať osobitnú pozornosť využitiu turistického a rekreačného potenciálu riešeného územia a jeho okolia (najmä severnej časti územia mesta) a tieto aktivity uprednostniť pred inými aktivitami, napr. priemyselnými, prihliadať pri tom na únosnosť územia.

Odporičania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Posudzovaný strategický dokument, koncept ÚPN-M Turany, je z hľadiska obsahu vypracovaný na environmentálne prijateľnej úrovni. V koncepte sú zohľadnené výsledky prieskumov a rozborov, Krajinnookologického plánu a opodstatnených požiadaviek predložených v rámci stanovísk dotknutých subjektov k oznámeniu.

Zásadné prepracovanie sa nevyžaduje.

V rámci vypracovania návrhu ÚPN-M Turany sa navrhuje a odporúča:

- Zohľadniť a zdôrazniť skutočnosť, že územie mesta Turany, najmä jeho severná časť, je súčasťou chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.
- Územné plány zón určené v koncepte (ÚPN-Z IBV Turany- Krátke; ÚPN-Z IBV Turany - Blažovo; ÚPN-Z Stredisko rekreácie a turizmu Turany - Trusalová) posúdiť z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa druhej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- Do Článku 6. Bodu 7 Zásad a regulatív, v ktorom sa uvádza: „(7) Nepripustiť v riešenom území možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární“ doplniť aj veterné elektrárne. Táto požiadavka sa zakladá na skutočnosti, že súčasťou riešeného územia je viacero chránených území vrátane chráneného vtáčieho územia a veterné turbíny negatívne vplývajú nielen na vtákov, ktoré sú predmetom ochrany, ale tiež negatívne vplývajú na vzácne prírodné scenérie, ktoré sú súčasťou riešeného územia.
- V záväznej časti stanoviť limity pre výšku, objem a plošný rozsah priemyselných objektov (najmä v lokalite Hrabiny), aby sa v priemyselnom areáli predišlo výstavbe veľkorozmerných skladových hál, ktoré vzhľadom na prírodné danosti riešeného územia a ich lokalizáciu (pri vstupe do Strediska cestovného ruchu Trusalová) sú v tomto prostredí nevhodné.
- V záväznej časti pre zastavané územie stanoviť koeficient zelene - podiel zastúpenia zelene podľa jednotlivých rozvojových plôch, najmä pre plochy určené na výrobu a skladové hospodárstvo (Pod Mancovom a Hrabiny).
- Odstrániť formálne chyby, ktoré sa nachádzajú v koncepte vrátane citovaných neaktuálnych všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Pri vypracovaní návrhu ÚPN-M Turany zohľadniť výsledky procesu posudzovania uvedené v záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu.
- Dodržať podmienky/požiadavky RÚVZ so sídlom v Martine, uvedené v odbornom stanovisku č. HŽP 2017/01098 zo dňa 29.05.2017 ku Konceptu Územného plánu Mesta Turany.

S „NÁVRHOM REGULATÍVOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA, NÁVRHOM ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ, ktoré sú súčasťou konceptu ÚPN-M Turany z pohľadu vplyvov na životné prostredie, možno s podmienkou zohľadnenia výsledkov posudzovania súhlasiť.

Pri príprave konkrétnych projektov je potrebné dodržať požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov, ktoré budú platné v čase ich prípravy a realizácie, vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 a prílohy č. 6 zákona v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine na základe oznámenia, stanovísk k oznámeniu, určeného rozsahu hodnotenia, správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, verejného prerokovania, odborného posudku a konzultácií.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z.

Pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, geodynamické a geomorfologické javy, pôdu, miestnu klímu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody, hlukovú situáciu a ďalšie fyzikálne a biologické charakteristiky, na genofond, biodiverzitu, biotu, ekologickú stabilitu, chránené stromy, na chránené územia podľa zákona o ochrane prírody, krajinu, jej štruktúru, využívanie a scenériu krajiny, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, odpadové hospodárstvo, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života a ich zraniteľnosť, na urbánny komplex a využívanie zeme, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru, budovy, na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, na poľnohospodársku a priemyselnú výrobu, lesné hospodárstvo, dopravu, stavby, činnosti, infraštruktúru, služby, rekreáciu a cestovný ruch.

Zhodnotením vplyvov nebolo preukázané možné zhoršenie stavu životného prostredia v porovnaní so súčasným stavom. Previazanosťou urbánneho priestoru mesta s okolitým prírodným priestorom, zachovaním prírodného prostredia, v ktorom sa mesto nachádza, ako aj citlivé dopĺňanie rozvoja pri nevyhnutnom minimalizovaní dopadov vytvára vhodný spôsob ďalšieho rozvoja mesta.

K správe o hodnotení strategického dokumentu bolo doručených 16 písomných stanovísk. Z toho 13 stanovísk bolo bez pripomienok a požiadaviek. Požiadavky Ministerstva dopravy a výstavby SR, odboru stratégie a rozvoja i požiadavka Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy boli vyhodnotené v odbornom posudku a následne premietnuté do kapitoly VI. „ZÁVERY, bodu č. 3 - Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu. Požiadavky zo stanoviska Združenia domových samospráv z Bratislavy neboli akceptované z dôvodov, že predkladateľ stanoviska v stanovisku s pripomienkami požaduje posudzovanie strategického dokumentu, ale zrejme ani nepostrehol, že na vyjadrenie bola predložená správa o hodnotení, v ktorej je zdokumentovaný výsledok posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Rovnako požiadavky uvedené v závere stanoviska sa netýkajú procesu posudzovania strategického dokumentu - proces posudzovania sa nevykonáva podľa zákona o správnom konaní a z tohto procesu sa žiadne „rozhodnutie“ nevykonáva.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa prílohy č. 6 k zákonu, na základe odborného posudku podľa § 13 zákona a na základe výsledkov procesu posudzovania, zohľadňuje

požiadavky uvedené v stanovisku k správe o hodnotení, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním podľa zákona.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 zákona obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu - ÚPN-M Turany) na životné prostredie spočíva v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi, či nie sú potrebné jeho zmeny, alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstarat' aktualizáciu, prípadne nový územný plán.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Environmentálne aspekty sú vzhľadom na celkový charakter strategického dokumentu jeho integrálnou súčasťou. Cieľom strategického environmentálneho posudzovania bolo posúdiť predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a navrhnúť také opatrenia, ktoré budú negatívne vplyvy eliminovať a minimalizovať.

Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli zohľadnené v správe o hodnotení a v procese posudzovania strategického dokumentu. Opatrenia sú primerané požiadavkám pre zachovanie optimálnej úrovne kvality životného prostredia.

Strategický dokument predstavuje riešenie, ktorého cieľom je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu územia mesta Turany, určenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v časti VI. „ZÁVERY, bode č. 5 Návrh monitoringu vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek životného prostredia v súvislosti so špecifickým návrhom rozvojových aktivít v území.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. je dotknutou verejnosťou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí: fyzická osoba staršia ako 18 rokov (§ 6 ods. 2 písm. a), právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b), občianska iniciatíva (§ 6 ods. 2 písm. c) a § 6 ods. 3) podľa odseku 3.

Podľa § 6a ods. 5 dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Čo sa týka práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, ktoré je uvedené v § 6a ods. 5 zákona, možno konštatovať, že podľa zákona má takéto právo v SR celá verejnosť v najširšom slova zmysle.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie okrem písomne oslovených subjektov bol zaznamenaný jeden subjekt dotknutej verejnosti, ktorý spĺňa kritériá podľa uvedených ustanovení zákona, týmto subjektom je: Združenie domových samospráv, Bratislava (predseda Marcel Slávik).

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Návrh záverečného stanoviska spracoval RNDr. Miloslav Badík, Železničná 1313/52, 013 01 Teplička nad Váhom, oprávnená osoba v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, určený OÚ Martin, OSŽP listom č. OU-MT-OSZP-2019/000705 za spracovateľa posudku pre strategický dokument „Územný plán mesta Turany“.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Martine.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin
Ing. Miroslav Matula, vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Martin, 12. 04. 2019